

Bratsko sodelovanje

Srečanje prineslo številne novosti

Občinska konferenca ZSMS Velenje je bila letos organizator tradicionalnega delovnega srečanja mladih iz pobratenih občin Vrnjačke Banje, Split, Ormož, Subotice, Pucarjevega in Velenja. Na tem srečanju mladine bratskih mest je bil sprejet dogovor, ki ga je pripravilo predsedstvo občinske konference ZSMS Velenje. Ta dogovor ureja medsebojno sodelovanje med šestimi pobratenimi občinskimi konferencami ZSM na različnih področjih delovanja. To so družbeno ekonomski odnosi, kulturno in politično delo, SLO in družbeno samozastita, ohranjanje tradicij NOB, prostovoljno mladinsko delo, delo s pionirji ter področje društvenih organizacij in društev kot kolektivnih članov ZSM.

Na srečanju je bil sprejet sklep, da predsedstva posameznih občinskih konferenc prevzamejo odgovornost za aktivnost na svojem področju. Občinska konferenca ZSMS Velenje bo skrbela za uspe-

šno razvijanje sodelovanja na področju SLO in družbene samozastite ter ohranjanje tradicij NOB, obenem pa je zadolžena tudi za delo s pionirji.

Posebna pozornost je bila na srečanju namenjena boljšemu medsebojnemu informiranju. Občinska konferenca mladine Vrnjačke Banje je zadolžena, da v prihodnje na osnovi poročil o delu posameznih občinskih konferenc pripravi informator preko katerega bodo vse občinske konference bratskih občin obveščene o delu mladine v občinah ter o delu komisij, ki so jih določili na letošnjem srečanju.

Sprejeti so bili tudi drugi sklepi med katerimi velja omeniti sklep, da bodo omogočili sodelovanje mladih delavcev na področju inovatorske dejavnosti ter izmenjav izkušenj s področja samoupravljanja in delegatskega delovanja mladih v združenem delu. Poskrbeli naj bi za spoznavanje

kulturno zgodovinskih objektov v pobratenih občinah ter sodelovali na pohodih in drugih prireditvah v znamenju ohranjanja tradicij NOB. Organizirali naj bi tudi kvi-ze znanja ter tako skrbeli za boljše spoznavanje preteklosti in dogodkov iz NOB.

S področja mladinskega prostovoljnega dela je komisija ugotovila premajhno medsebojno informiranost o delu mladinskih delovnih brigad, izmenjali so izkušnje pri organizaciji stalnih mladinskih delovnih brigad in brigadirskih klubih, kot sklep pa so sprejeli zamisel, da se ustanovi bratska brigada sestavljena iz brigadirjev vseh pobratenih občin.

Na plenarnem zasedanju so mladi menili, da je bilo srečanje uspešno, ter da je način dela po komisijah prinesel boljše rezultate kot v preteklih letih. Seveda pa bo najpomembnejše, kako bodo dobri rezultati s srečanja uresničeni v praksi.

B. Z.

Osrednje slovesnosti o letošnjem prazniku občine Mozirje so bile v petek in soboto v Nazarjah kjer so izročili namenu vrsto pomembnih naložb. Na svečani seji skupščine občine Mozirje so podelili letošnja pri-

znanja in nagrade občine Mozirje, na zborovanju pa je številnim gostom in občanom spregovoril član predsedstva SR Slovenije Tone Bole. Več o slavu poročamo na 2. strani.

Na obisku v naši občini je bila pretekli teden delegacija iz Pucarjevega, ki jo je vodil predsednik skupščine občine. Delegacija se je z nekaterimi OZD v občini dogovarjala za konkretne oblike ekonomskega sodelovanja. Člane delegacije je sprejel tudi predsednik skupščine občine Velenje Franjo Korun ter jim v krajšem razgovoru opisal trenutna prizadevanja našega združenega dela in razvojne možnosti občine.

Šalek - Gorica

Zagotovljen denar za trgovino

O začetku graditve novega trgovsko gostinskega objekta na Gorici (v krajevni skupnosti Šalek-Gorica) smo v našem tedniku že pisali. Nazadnje junija, ko še nismo mogli zapisati, da je rešeno tudi financiranje tega prepotrebne objekta.

V sredo jutraj pa smo v prostorih Merxa v Šošanju zvedeli spodbudno novico. Predstavnik Merxa in Ljubljanske banke — temeljne banke Velenje sta nam povedala, da je pogodba z izvajalcem del že podpisana, saj je Ljubljanska banka temeljna banka Velenje že izločila kreditna sredstva za gradnjo objekta. Skratka, sedaj so v celoti zagotovljena potrebna finančna sredstva za zgraditev prve faze. Ta bo vsebovala trgovino s širokim izborom živilskega blaga in ostalih vsakodnevnih gospodinskih potrebščin.

Ker se je leto že krepko preveselilo v drugo polovico, seveda objekti še ne bo narejen do konca leta, kot so prvotno upali. Predvidevajo pa, da ga bodo zgradili najkasneje do sredine prihodnjega leta.

(SV)

Kronika

Danes bo deseta seja komiteja za družbene dejavnosti skupščine občine Velenje. Na njej bodo obravnavali pripombe na osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov za prihodnje srednjeročno obdobje za občinske in republiške samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti. Člani komiteja bodo obravnavali tudi osnutek samoupravnega sporazuma o štipendiranju in spregovorili o problematiki zaposlovanja v občini.

Prihodnji petek, 26. septembra bo skupna seja vseh treh zborov skupščine občine Velenje. Na seji bodo med drugim obravnavali oceno izvajanja občinske resolucije v letošnjem prvem polletju, spregovorili o osnutku dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje 1981—85, obravnavali predlog družbenega dogovora o medsebojnem gospodarskem, kulturnem in družbenopolitičnem sodelovanju med pobratenimi občinami.

Prihodnjo soboto bo na Graški gori srečanje mladine celjske regije. Organizator srečanja je občinska konferenca ZSMS Velenje, mladi pa bodo na Graški gori preživeli dan, ki ga bodo popestrili z različnimi športnimi aktivnostmi. Zagotavljajo, da se bo tega srečanja udeležilo več tisoč mladih.

V velenjskem rudniku 11. septembra

Najvišja letošnja proizvodnja

V rudniku lignita Velenje so v avgustu sprejeli vrsto ukrepov v želji, da bi izpolnili letošnji proizvodni načrt, se pravi nakopali načrtovanih 4.700.000 ton lignita. Rezultati prizadevanj so že vidni.

Medtem, ko je znašala v obdobju januar — avgust povprečna dnevna proizvodnja 15.048 ton, se je v mesecu avgustu že zvišala na 16.167 ton, prve dni septembra pa celo na več kot 17.700 ton.

11. septembra letos pa so velenjski rudarji dosegli najvišjo letošnjo dnevno proizvodnjo, saj so nakopali 20.200 ton lignita. Skupaj pa so letos do 16. septembra nakopali 3 milijone 61 tisoč ton lignita.

Zadnja proizvodna naprežanja velenjskih rudarjev obetajo, da so realna pričakovanja o izpolnitvi predvidenega načrta proizvodnje. Seveda pa bodo za doseg tega cilja potrebni resnično veliki napor prav vseh zaposlenih v premogovniku.

Delegati osnovnih organizacij zveze komunistov rudnika lignita Velenje so na problemski konferenci, ki je bila prejšnji četrtek in o kateri obširno poročamo na tretji strani, ocenili samoupravne, idejnopoli-

tične in družbenoekonomske razmere v delovni organizaciji ter sprejeli številne pobude in usmeritve za okrepitev vloge in mesta družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter za pospe-

šeno razreševanje vseh tistih slabosti in pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj samoupravnih odnosov in krepitev družbenoekonomskega položaja rudarjev in tozdogov, v velenjskem premogovniku.

Konstitutivna seja skupščine

v ponedeljek bo konstitutivna (prilaga se novi mandat) seja skupščine samoupravne komunalne interesne skupnosti. Na njej bodo izvolili nove organe skupščine, spregovorili o delu v preteklem obdobju, obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana te interesne skupnosti za prihod-

nje obdobje, obravnavali bodo tudi poročila o poteku združevanja Komunalnega centra, Toplovida in Doma. Na seji bodo sklepali tudi o potrditvi investicijskega programa pri izgradnji vodovoda Ljubija—Šošan ter spregovorili o predlogu sofinanciranja dejavnosti bazenov v letošnjem letu.

Velenje

Vpis v prvi razred osnovne šole

Starše in skrbnike šoloobveznih otrok obveščamo, da bomo prihodnji teden vpisovali v prvi razred osnovne šole otroke, ki so bili rojeni leta 1974 ter januarja in februarja leta 1975.

Starše in otroke pričakujemo 23., 24., ali 25. septembra 1980 (v torek, sredo in četrtek), vsakokrat med 9.00 in 11.00 uro ali med 15.00 in 17.00 uro.

Starše prosimo, da se skupaj z otrokom oglasijo na šoli, ki je najbližja njihovem stanovanju in da s seboj prinesejo otrokov izpisek iz rojstne matične knjige.

VIZ Vele.

Praznik občine Mozirje

Vabilo še k boljšemu delu

Zadnje dni prejšnjega tedna so se v Nazarjah in drugih krajih Gornje Savinjske doline zvrstile osrednje slovesnosti ob letošnjem prazniku občine Mozirje. Združili so jih tudi s slavljenjem ob 80-letnici industrijske predelave lesa v dolini in 30-letnico samoupravljanja v Glinu.

V petek dopoldne so najprej slavili nazarski lesarji. V novem delavskem domu so pripravili slovesnost ob svojih jubilejih, na kateri so poslovnim partnerjem iz domovine in tujine orisali svoj razvoj, najnovejše pridobitve in smernice bodočega razvoja. Vsem so podelili tudi plakete in pisma priznanja, ki naj bodo zahvala za dosedanje sodelovanje in spodbuda za še boljše bodoče delo. Posebno priznanje so za prispevek k razvoju lesne industrije in krepitev samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov podelili Ivanu Atešku.

Popoldne so slavili v Elcroju. Namenu so izročili prvi del letošnje pomembne naložbe. Tokrat so bogatejši za učno delavnico, industrijsko prodajalno in knjižnico, v nove proizvodne prostore pa se bodo preselili v naslednjih mesecih. Tudi sicer namenijo v Elcroju kulturnim dobrinam vse več pozornosti. Zvečer so namreč pripravili še srečanje na katerem sta sodelovali Svetlana Makarovič in Liza Lik.

Prav tako v petek popoldne so v mozirskem domu TVD Partizana otvorili razstavo ptic in cvetja, ki je bila več kot vredna ogleda. Ljubitelji ptic in cvetja so se tokrat ponovno izkazali. Posebno razstavo so pripravili tudi v nazarskem delavskem domu, kjer sta svoje izdelke prikazala slikarja amaterja Anton Venek in Franc Podkrižnik, oba zaposlena v delovni organizaciji Gorenje—Glin, svoj delež k prazničnemu vzdušju pa so dodali še člani lovske družine Dreta iz Nazarj z lepo razstavo lovskih trofejev. Proti večeru so v Nazarjah odprli še prvi del novih komunalnih naprav in zvečer izročili namenu eno svojih največjih pridobitev — novi delavski dom. Ob tej priložnosti so pripravili bogat kulturni program, ki je resnično zadovoljil številne obiskovalce, saj je bila dvorana skorajda pretna.

Osrednje slovesnosti so bile v Nazarjah v soboto dopoldne. Najprej so se na svečanem zasedanju zbrali delegati zborov skupščine občine Mozirje. Poleg drugih gostov so bili na seji tudi član predsedstva CK ZKJ Andrej Marinc, član predsedstva SR Slovenije Tone Bole, generalni sekretar predsedstva CK ZKJ Ivan Dolničar, narodni heroj Mirko Jerman, borci Zidankove brigade, predstavniki pobratene občine Čajetina in drugi. Na seji so med drugim podelili tudi letošnja priznanja in nagrade občine Mozirje. Priznanja so prejeli Lesna industrija Gorenje—Glin Nazarje, Gozdno gospodarstvo Nazarje, Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje in odbor za urejanje Savinjskega gaja pri krajevni skupnosti Mozirje. Denarne nagrade pa so dobili občinska taborniška zveza, godba na pihala občine Mozirje in gasilsko društvo Nova Stifla. Podelili so tudi plakete s priznanjem Josip Broz Tito — 30 let samoupravljanja. Prejeli so jih Lesna industrija Gorenje — Glin Nazarje, krajevna skupnost Rečica ob Savinji, Franjo Pajk in Alojz Mavrič.

Z izročitvijo ključev so simbolično otvorili novi delavski dom

Udeležencem svečane seje je spregovoril predsednik izvršnega sveta skupščine občine Anton Vrhovnik. V svojem govoru je najprej orisal najpomembnejše dogodke iz narodnoosvobodilne borbe, naš dosednji razvoj in se zaustavil pri sedanjih razmerah. Dejal je: „Mnogokrat smo kot en mož premagovali najtežje ovire v našem družbenem razvoju. V eni takšnih bitki smo tudi danes, ko smo ostali brez našega očeta, velikega voditelja, znamenitega vojskovodje, od vseh spoštovanega državnika, draga tovariša Tita. Zvestoba do njega, spoštovanje do sočloveka in želja po napredku nas hrabrijajo, da

golega dela nadomestiti z izvozom končnih izdelkov.“

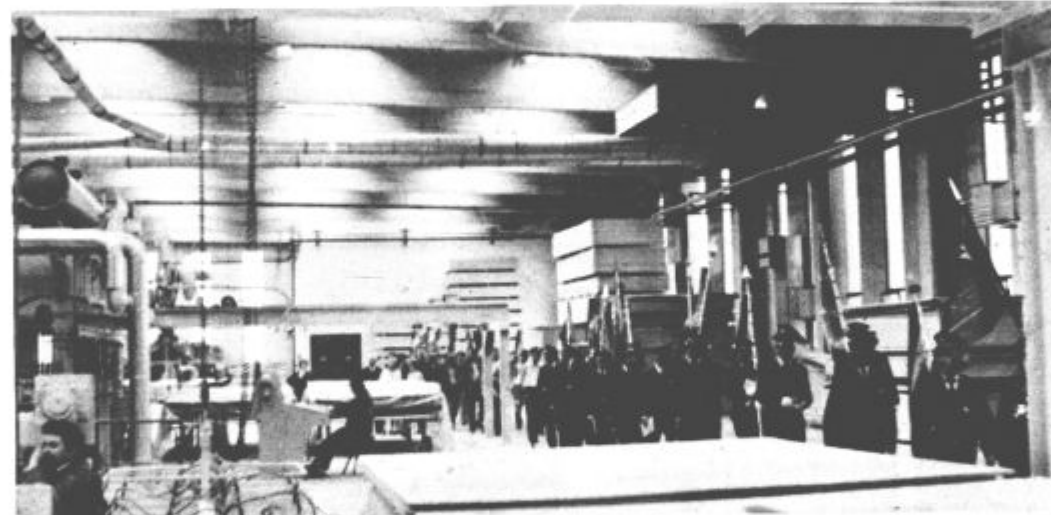
V nadaljevanju je spregovoril o dosedanjih dosežkih in bodočih nalogah v kmetijstvu, industriji, turizmu, pri varstvu okolja in na področju družbene nadgradnje in družbenih dejavnosti. „V tem srednjeročnem obdobju ne bomo izpolnili vseh nalog, ki smo si jih zadali, čeprav bomo presegli republiško povprečje v družbenem razvoju. Dosegli bomo 7-odstotno realno gospodarsko rast, delno smo prestrukturirali gospodarstvo, odprli 650 proizvodnih delovnih mest in

potrjujejo, da smo na pravi poti“. Na koncu je Anton Vrhovnik dejal: „Te besede naj izvene kot povabilo k še boljšemu delu, k še bolj pristnim medsebojnim odnosom in s tem k uresničevanju razvojne smeri naše samoupravne socialistične družbe, ki jo je opredelil predsednik Tito.“

Po končani seji so se vsi udeleženci s številnimi delovnimi ljudmi in občani iz vse doline zbrali na zborovanju pred novim delavskim domom. Vsem je spregovoril član predsedstva SRS Tone Bole. Opisal je dogodke, v spomin na katere v mozirski občini slavijo svoj praznik, dosežke v povojni izgradnji naše samoupravne socialistične družbe, omenil je razvoj Gornje Savinjske doline in spregovoril o sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja ter o ukrepih, ki naj pripomorejo k njihovi razrešitvi. Po bogatem kulturnem programu so vsi udeleženci krenili v proizvodne prostore Lesne industrije Gorenje — Glin Nazarje in se udeležili otvoritve nove tovarne za oplemenitenje in predelavo ivernih plošč ter nove žagalnice.

Seveda v prazničnih dneh ni manjkalo tudi drugih prireditev. V soboto popoldne so v Lepi njeni izročili namenu novo šolsko poslopje, zjutraj so se ob ribniku v Savinjskem gaju na tekmovanju pomerili ribiči mozirske občine, v nedeljo dopoldne pa na občinskem strelišču še strelci na občinskem prvenstvu v streljanju z malokalibrsko puško. Tudi obrtniki so slavili. V nedeljo so pripravili srečanje vseh obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev, ki so ga združili z množičnim športnim tekmovanjem.

J. P.

Nova žagalnica je prva te vrste pri nas

se kot pravi borci spopademo z gospodarskimi težavami, ki izvirajo iz prekomerne večletne splošne, skupne in osebne porabe, iz svetovne energetske krize, ekstenzivnega širjenja gospodarskih zmogljivosti in razreševanja finančnih težav s pomočjo inflacije. Te zahtevajo preokret v kakovosti gospodarjenja, kajti stabilizacija ne more biti zgolj manjšanje potrošnje, sloneti mora na povečanju storilnosti. Poiskati bomo morali več notranjih rezerv s pomočjo boljše organizacije dela, s proučevanjem tržišča, z večjo mero preudarnosti pri novih naložbah. Izboljšati bomo morali zunanje-trgovinsko bilanco, ki je sicer že sedaj aktivna in izvoz surovin in

podobno. Prav zato moramo v snovanje novega srednjeročnega načrta vključiti vse dobre izkušnje in odpraviti znane pomanjkljivosti. V načrtovanje na vseh ravneh in v vseh sredinah moramo vključiti večino občanov, saj načrtovanje pomeni ugotavljanje razvojnih možnosti, usklajevanje delitve dohodka, opredeljevanje prednostnih in drugih nalog, razpolaganje s prostorom in še marsikaj. Nekatere ključne naloge bomo morali opredeliti vse do leta 2000. S tem ne bomo sestavili le načrta na realnih osnovah, v njem bo vsakdo spoznal tudi svoje naloge in možnosti zadovoljevanja svojih potreb. Številne pripombe na smernice in družbeni dogovor o temeljih plana

Industrijska prodajalna v Elcroju je resnično vzorno opremljena

Medobčinsko sodelovanje

Velenje obiskala delegacija iz Pucarjevega

Pretekli teden je bila na obisku v Velenju delegacija iz Pucarjevega, ki jo je vodil predsednik skupščine občine Mustafa Poljarevič.

Mustafa Poljarevič: Obogatiti gospodarsko sodelovanje med občinama

revič. Delegacija se je v naši občini dogovarjala o različnih možnostih sodelovanja, poseben poudarek pa so ob tem namenili ekonomskim vidikom povezovanja. Ta oblika povezovanja med dvema oddaljenima občinama je bila tudi povod za razgovor s predsednikom skupščine občine Pucarjevo.

Tovariš Poljarevič, kakšne konkretne cilje želite doseči ob tem obisku v občini Velenje?

Najprej naj omenim, da je naša delegacija sestavljena iz predstavnikov skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij in gospodarstva. Tu so namreč predstavniki kombinata Bratstvo, ki jih vodi predsednik kolektivnega poslovnodnega organa. To sem želel omeniti zato, ker je cilj naših razgovorov tudi konkretizacija odnosov pri bodočem sodelovanju med kombinatom Bratstvo in delovno organizacijo

ESO. Razgovori naj bi omogočili podpis dolgoročnega samoupravnega sporazuma za skupno razvijanje proizvodov potrebnih pri proizvodnji v rudnikih. Tu so mišljeni proizvodi, ki jih moramo uvažati in bremenijo našo zunanjo trgovinsko bilanco.

Ob tem je seveda potrebno omeniti, da naše sodelovanje z občino Velenje ni od včeraj, da traja že vrsto let, da pa na poglabljanje odnosov gotovo vpliva tudi sličnost razvoja obeh občin in obeh občinskih središč, ki sta pravzaprav otroka revolucije. Medsebojno sodelovanje pa poglabljajo tudi potrebe obeh občin. To razvijanje bratskih odnosov in ekonomskih vezi bomo ob našem občinskem prazniku potrdili tudi s podpisom družbenega dogovora ter tako odprli še nadaljnje poti našega sodelovanja.

Kako pa ste zadovoljni z razgovori, ki ste jih tokrat opravili?

Ugotovimo lahko, da smo imeli zelo plodovite pogovore. Ob tem naj omenim tudi to, da nas je zelo prevzelo to, kar so delovni ljudje in občani v občini Velenje dosegli v zadnjem obdobju, tako pri razvijanju samoupravnih odnosov, kot pri družbenoekonomskem razvoju. Obiskali smo nekaj delovnih kolektivov (Gorenje, RLV) in videli, v kakšnih pogojih vaši delavci proizvajajo. Na nas je vaš način vodenja proizvodnje in vaš odnos do dela napravil velik vtis. Ugotovili smo, da moramo v naši občini marsikatero stvar prilagoditi novim spoznanjem, ki smo si jih pridobili ob ogledu občine Velenje in organizacij združenega dela.

To vse tudi dokazuje, da je takšna oblika povezovanja potrebna, predvsem pa koristna, saj omogoča različne oblike sodelovanja, krepi pa tudi eno od osnovnih pridobitev naše resolucije, to je bratstvo in enotnost med našimi narodi. B. Z.

Rek Velenje

Za celovitejšo ponudbo rudarske opreme

Nadaljnji razvoj jamske mehanizacije je potrebno zasnovati na poglobljeni delitvi dela in sredstev. Osvajanje vrhunske tehnologije z domačim znanjem je edini izhod iz težav zaradi uvoznih omejitev in za krepitev materialne osnove našega gospodarstva. Pripravljeni samoupravni sporazum o poslovno-tehničnem sodelovanju je osnova tem prizadevanjem.

To je le nekaj najbolj značilnih ugotovitev četrtkovskega srečanja predstavnikov Strojno metalurškega kombinata „Bratstvo“ iz Pucarjeva iz BiH in Rudarsko-elektroenergetskega kombinata iz Velenja. Obenem so bila tudi izhodišča delovnega sestanka, na katerem so dosegli soglasje o vsebini besedila samoupravnega sporazuma o poslovno-tehničnem sodelovanju pri proizvodnji opreme za rudnike premoga med tem bosanskim kombinatom in delovno organizacijo Elektrostrojna oprema iz Velenja.

S tem sporazumom se odpirajo nove poti pri uresničevanju starih zahtevkov za celovito ponudbo domače industrije pri zagotavljanju elementov jamske mehanizacije, pri kateri ima posebno mesto prav samohodno hidravlično jamsko podporje; torej izdelek, ki že več let predstavlja najpomembnejšo proizvodno usmeritev Elektrostrojne opreme. Strokovnjaki iz Velenja so sicer v celoti obvladali proizvodnjo jeklenih delov in spojin elementov za hidravliko, kar znaša skoraj 70 odstotkov vrednosti jamskega podporja in razvili tudi hidravlični krmilni mehanizem, vendar proizvajalca tega elementa jamskega podporja v Jugoslaviji doslej nismo imeli. V ta namen sicer obstaja lansko leto podpisana kooperacijska pogodba z angleško firmo Dowty, ki omogoča popolnitev domačega podporja z njihovimi

hidravličnimi cilindri, vendar je ostala želja po celotnem domačem proizvodni — torej brez uvoznih delov še naprej aktualna.

Samoupravni sporazum o poslovno-tehničnem sodelovanju je prav tisti vezni člen med željami in možnostmi, ki sta ga doslej pogrešala oba podpisnika. Z njim urejata medsebojne odnose na področju proizvodnje opreme za jamske rudnike, skupnega planiranja in projektiranja jamske opreme, skupnega razvoja, skupne obdelave in nastopa na tržišču ter odnose na področju združevanja dela in sredstev ter delitev skupnega prihodka. Po tem sporazumu je verificirana tudi delitev dela, po kateri bodo hidravlični cilindri razvijali in proizvajali strokovnjaki Strojno metalurškega kombinata v Pucarjevem. Elektrostrojna oprema pa bo še naprej razvijala in proizvajala poleg jeklenih delov in spojin elementov za hidravlično jamsko podporje tudi transportno opremo, stiskalnice za jamske potrebe, rezervne dele za rudarske stroje in drugo jamsko opremo. Obenem bo skupaj s strokovnjaki Rudnika lignita Velenje izvajala montažo jamske mehanizacije in izobraževala delavce, ki bodo zaposleni pri tej mehanizaciji. Pri tem je treba poudariti, da o najbolj smotni delitvi dela še ni izrečena zadnja beseda, saj jo bo natančneje proučila še skupina strokovnjakov, predstavnikov obeh podpisnic sporazuma.

Skratka, v naraščajoči energetske krizi, ko z vsemi močmi iščemo nove vire energije in z neprestano modernizacijo oživljamo izkoriščanje starih, je samoupravni sporazum o poslovno-tehničnem sodelovanju med obema kombinatom izrednega pomena ne le za jugoslovansko rudarstvo, ampak tudi za domače gospodarstvo sploh. B. O.

nas čas

»NAS ČAS«, glasilo SZDL, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o. Velenje, Foitova 10.

»NAS ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal ko štirinajstrednevnik »SALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAS ČAS« od 1. marca 1973 naprej.

Uredništvo: Marjan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Janez Plesnik, Boris Zakošek, Mira Zakošek, Tatjana Kelenc (novinarji) ter Vlado Besednjak (oblikovanje).

Izhaja ob petkih. Uredništvo in uprava Foitova 10, poštni predal 89, 63320 Velenje, telefoni (063) 850—087, 850—316, 850—317. Brzjavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 5 dinarjev, letna naročnina 210 dinarjev (za tujino 420 dinarjev).

Ziro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800—603—38482.

Grafična priprava in tisk: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAS ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421—1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

Problemska konferenca OO ZK rudnika lignita Velenje

Dovolj poti in možnosti za samoupravno razreševanje težav

V četrtek, 11. septembra so se sešli delegati osnovnih organizacij ZK rudnika lignita Velenje na problemsko akcijsko konferenco, da bi ocenili samoupravne, družbeno-ekonomske in idejno politične razmere v delovni organizaciji in sprejeli akcijske usmeritve za okrepitev vloge in mesta družbenopolitičnih organizacij ter za pospešeno razreševanje vseh tistih slabosti, ki zavirajo hitrejši razvoj samoupravnih odnosov in krepitev družbenoekonomskega položaja tozov ter rudarjev. Na nujnost razrešitve teh vprašanj opozarjajo rudarji že dalj časa.

Problemske konference so se udeležili med drugimi tudi Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta ZSS in člani delovne skupine CK ZK Slovenije, ki se je mudila prejšnji teden v Saleški dolini. Ocenio samoupravnih, idejnopolitičnih in družbenoekonomskih razmer v velenjskem premoženju so obravnavali pred tem na sestankih vseh 26 osnovnih organizacij ZK v delovni organizaciji, ob tem pa podrobno ocenili stanje v sleherni samoupravni sredini.

Tako kot na sestankih osnovnih organizacij ZK so bila tudi na problemski konferenci v ospredju vprašanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, dohodkovnih povezav in cen, pa dosežena stopnja razvoja socialističnih samoupravnih odnosov v tozidih, delovnih skupnostih in delovni organizaciji, obnašanje komunistov v konkretni družbeni praksi in, ne nazadnje, tudi socialna vprašanja v najširšem pomenu besede. Razprave so se dotaknile predvsem slabosti, da bi lahko zastavili odločno akcijo za pospešeno razreševanje nakopičenih in nerešenih žgočih vprašanj, ne pa tudi dosežkov velenjskih rudarjev in ki jih ni malo.

Slabosti in težave niso od včeraj, je bilo večkrat naglašeno, se pravi, da so komunisti zanje vedeli, o njih so razpravljali, niso pa si prizadevali, da bi sprejeli konkretne sklepe z zadolžitvami, da bi jih učinkovito razrešili oziroma odgovorili delavcem na vprašanja, ki so jih postavljali. Zato bo potrebno, da bodo tako samoupravni organi kot institucije političnega sistema v tozidih, delovnih skupnostih in v rudniku lignita Velenje, vsak za svoje področje, sprejeli konkretne programe za odpravo ugotovljenih slabosti.

Seveda pa med žgoča vprašanja sedanjega trenutka znotraj velenjskega premoženja ni mogoče avrčati samo zastarele pravilnike o nagrajevanju in slabe odnose, pač pa tudi neveljavljene dohodkovne odnose, tako znotraj energetskega dela REK Velenje kot v slovenskem elektrogospodarstvu, pa pomanjkanje rudarjev, še vedno prisotno mezdno miselnost med delom rudarjev, vse pogostejše invalidnost, naraščajoče bolniške izostanke, zaostajanje stanovanjske izgradnje in kar velja posebej opozoriti, tudi odnos do dela. Seveda pa bo potrebno za razrešitev teh in še drugih perečih vprašanj sedanjega trenutka

zaostri partijsko disciplino, ob tem pa tudi odpraviti prakso, da so krivci za slabosti samo drugi, izven tozov, delovnih skupnosti, delovne organizacije oziroma REK Velenje.

Poti in možnosti za samoupravno razreševanje vseh vprašanj, na katera opozarjajo rudarji, je dovolj. Ni pa zadosti samo opozarjanje na napake, pač pa so potrebne konkretne akcije za odpravo slabosti. Zato bo potrebno okrepiti delo osnovnih organizacij ZK in komunistov ter stalno preverjati njihovo delo. Med komunisti so, kot je dejal eden od razpravljalcev, tudi taki, ki zadolžitve ne uresničujejo, nekateri pa konkretne zadolžitve oziroma naloge niti ne sprejemajo. Nasploh pa se bodo morali komunisti aktivneje in odgovorneje vključevati v razreševanje vseh vprašanj, tako v samoupravnih delovnih skupinah, kot osnovnih celicah informiranja in odločanja, kot na zborih delavcev, v delavskih svetih, drugih družbenopolitičnih organizacijah in delegatskem sistemu.

Kar zadeva nagrajevanje po delu pa je treba storiti vse, da zahteve za rast osebnih dohodkov ne bodo obšle sprejete oziroma dogovorjene merila za vrednotenje dela in same rezultate dela in gospodarjenja.

Temeljni vzrok za izgube velenjskega rudnika so, kot menijo v delovni organizaciji, v prenizki ceni električne energije. Ker so se izgube povečale po vključitvi v EGS se ustvarja napačni vtis, da so izgube posledica tega združevanja. Slabost je v tem, da se iščejo predvsem kratkoročne rešitve za odpravo izgub, in to za vsako ceno, tudi za ceno počasnejšega urejanja dohodkovnih odnosov in povezovanja. Zato bo treba te pomanjkljivosti kar najhitreje odpraviti. Posebej vprašljivi so odnosi zno-

traj EGS, pri čemer so imeli razpravljajci v mislih ustvarjanje in razporejanje skupnega prihodka, saj je vprašanje, če je njegova zdajšnja delitev med udeležence najbolj pravična. Storit pa bo treba nove korake za uveljavljanje dohodkovnih odnosov in sporazumevanje med tozdi rudnika lignita Velenje in termoelektrarno Šoštanj. Nasploh pa bo potrebno pogostejše dogovarjanje o vseh pomembnejših vplivih na proizvodnjo, da bi bilo gospodarjenje še učinkovitejše.

V razpravi so na problemski konferenci OO ZK rudnika lignita Velenje sodelovali tudi tovariši Vinko Hafner, Janez Zahrastrnik in Marko Vraničar. Predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo Marko Vraničar je med drugim povedal, da je zadnja, 30 % podražitev električne energije zgornja meja, ki jo je slovenska družba sposobna sprejeti. Tako ustvarjen obseg celotnega prihodka ne bo enak dogovorjenemu z energetskega bilanca.

Izguba ostaja še za naprej, vendar pa je jasno, da bi se jo dalo z racionalnim gospodarjem tudi zmanjšati. Zato bo potrebno v vseh delih slovenskega elektrogospodarstva poiskati obstoječe notranje rezerve. Marko Vraničar je opozoril na pomen novega zakona o energetiki, ki je v pripravi in s katerim naj bi dolgoročno opredelili načela oblikovanja cen električne energije, ki mora, podobno kot energije vseh vrst dobiti pravo, objektivno ceno. To bo gotovo vplivalo tudi na naš odnos do električne energije, delavcem v tozidih energetike pa bi dejansko zagotovili vse elemente za gospodarjenje. Hkrati z obravnavo zakona pa bo treba po besedah tovariša Vraničarja spregovoriti bolj podrobno še o odnosih v sloven-

skem elektrogospodarstvu in o organizaciji energetskih sistemov v Sloveniji.

Janez Zahrastrnik je potem, ko je orisal najpomembnejša vprašanja, o katerih so razpravljali na zadnjih sestankih OO ZK v rudniku lignita Velenje ugotovil, da so številna vprašanja, ki so jih izrazili rudarji na zborih delavcev in na sestankih samoupravnih delovnih skupin točna in prisotna med delavci. To čutijo tudi komunisti, ki si zdaj zastavljajo vprašanje, kako je mogoče, da so se nenadoma in nepričakovano nakopičile številne slabosti. Vse kaže, da tako osnovne organizacije ZK kot komunisti niso odigrali vodilne idejnopolitične vloge v sredinah, kjer delujejo. Gre, kot je mogoče ugotovljati za podcenjevanje realnosti, zato bo potrebno zaostriiti odgovornost seveda diferencirano, posameznih komunistov in OO ZK. Ker na nekatera vprašanja ne odgovarjamo, niti ne uresničujemo sprejetih sklepov, skušajo nekateri posamezniki razreševati težave, ki jih pestijo mimo samoupravnih organov in institucij političnega sistema. Takšna praksa je nesprejemljiva. V prihodnje bo treba še bolj prisluhniti ljudem in njihovim problemom, naloga zveze komunistov pa je, kot je poudaril Janez Zahrastrnik, da pojasnuje delovnim ljudem, kaj je v danem trenutku sprejemljivo in kaj ni mogoče uresničiti.

Predlog sklepov, ki so jih predložili problemski konferenci, bodo dopolnili s številnimi predlogi in pobudami iz razprave in ga tudi operacionalizirali. Spoznanja, za katera so bogatejši velenjski rudarji — komunisti po zadnjih sestankih OO ZK in po problemski konferenci, bodo zagotovo tudi pripomogli, da bodo težave, slabosti in pomanjkljivosti poslej odločneje in učinkoviteje odpravljali. **Marijan Lipovšek**

Gostje in delegati na problemski konferenci OO ZK RLV

Iz razprave Vinka Hafnerja, predsednika

RS ZSS na problemski konferenci OO ZK RLV

Višji OD le za boljše delo in večjo produktivnost

Vinko Hafner je najprej ugotovil, da je bila razprava zavzeta in bo gotovo pripomogla k boljši obveščenosti in poenotenju stališč komunistov v velenjskem rudniku lignita. Tudi v sindikatu si, na vseh ravneh organiziranosti, zdaj prizadevajo oceniti dogajanja v združenem delu in ugotoviti dejanski družbenoekonomski položaj delavcev ter temu ustrezno določiti naloge.

Po besedah predsednika republiškega sveta ZSS je ena od najpomembnejših nalog sedanjega trenutka razrešitev nekaj zahtevnih problemov naše ekonomike, med katerimi se kaže položaj premoženjnikov še posebej pereč. Gre za družbenoekonomski položaj obeh rudarsko energetskih kombinatov v Sloveniji (Velenje, Trbovlje), za boljše vrednotenje dela rudarjev in realno ocenjevanje tega vrednotenja. Tovariši Hafner je poudaril, da moramo čimprej zagotoviti tak način oblikovanja cen, da bomo zagotovili vsem, ki razumno poslujejo in dosegajo planske naloge, zraven pokrivanja stroškov, osebnih dohodkov in standarda delavcev še potrebna sredstva vsaj za enostavno reprodukcijo. Tega načela za zdaj še nismo uspeli uresničiti v naši republiki v gospodarski infrastrukturi, zlasti v energetiki in prometu. Na začetku leta ovrednoteno elektroenergetsko bilanco ni moglo slediti zvišanje cen. Zadnja podražitev električne energije bo sicer izboljšala položaj, ne bo pa odpravila izgube, ki jo bo treba do konca let pokriti. Če bomo za leto 1981 uspeli ovrednotiti elektroenergetsko bilanco tako, da bo denar tudi za enostavno reprodukcijo, bo gotovo obutno zmanjšalo težave materialne in družbene narave, ki so zdaj prisotne.

Po besedah Vinka Hafnerja je samo deloma resnična trditev, da so rudarji zaradi izgub v meznem položaju. Bolje rečeno — ohranja se mezni položaj, rudarjev. Poudariti pa velja, da velenjski rudarski kolektiv kljub izgubi gospodari kot samoupravni kolektiv, v mnogih vprašanjih nastopa samostojno. Del izpisa dohodka pa gre tudi na račun lastnih pomanjkljivosti in problemov dela. Položaj, kakršen je, resnično slabi voljo kolektiva, da bi se nenehno poglabljal v sleherni področje dela in prihrankov. Ob tem je tovariš Hafner menil, da kažejo problemi in ravnanje nekaterih delavcev, da je tudi znotraj rudnika lignita Velenje del rudarjev v meznem odnosu do drugih. Tudi znotraj rudnika lignita Velenje, njegovih temeljnih organizacij, odkopov in delovišč so še ostanki meznih odnosov.

Perspektiva razvoja energetike pa je v vse večjem povezovanju vseh dejavnikov pri proizvodnji električne energije. Potrebno pa bo uspešneje razreševati odprta organizacijska ter družbenoekonomska vprašanja znotraj slovenskega elektrogospodarstva.

Po besedah predsednika RS ZSS se morajo tudi velenjski rudarji kar najbolj aktivno vključiti v javno razpravo o predlogih več pomembnih družbenih dokumentov, med drugim o kritju izgub za letošnje leto, izhodiščih za gospodarjenje v letu 1981, samoupravnem sporazumu o oblikovanju in delitvi skupnega prihodka v elektroenergetski skupnosti Sloveniji, predlogu zakona o energetiki in srednjeročnem razvojnem načrtu. Sprejete odločitve bodo pomembno vplivale na družbenoekonomski položaj rudarjev v prihodnjih letih.

Rudarji opravljajo težko delo, je nadaljeval Vinko Hafner. Če delo res ne bi bilo težko, verjetno ne bi manjkalo rudarjev. Vendar pa je treba pri vrednotenju dela rudarjev stvarno upoštevati nekatera razmerja. Osebnih dohodki velenjskih rudarjev so bili, upoštevaje 42 urni delovni teden, v letošnjem prvem polletju za 32 % višji od povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v naši republiki. Upoštevaje tudi nadurno delo in jamski dodek pa je bil skupni osebni dohodek rudarjev večji od povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v letošnjem prvem polletju za 62 %. Pred leti izobiljkovano stališče, da naj bodo osebni dohodki rudarjev za 30 % višji od osebnih dohodkov drugih delavcev, torej uresničujemo. Lani so se osebni dohodki velenjskih rudarjev občutno povečali. Primerjava prvega polletja 1980 s prvim polletjem 1979 kaže 43 % povišanje osebnih dohodkov, v tem času pa so se v Sloveniji povečali v poprečju osebni dohodki le za 21 %. Zadržne povišanje osebnih dohodkov v velenjskem premoženju je bilo lani še v mesecu decembru, v letošnjem prvem polletju pa so se zvišali resda samo za 3,7 %. Stagnacijo rasti osebnih dohodkov pa je v tem času spremljalo hitro naraščanje življenjskih stroškov. Občutek, da so osebni dohodki nazadovale, življenjski stroški pa naraščali, je vznemiril rudarje zlasti še ob spoznanju, da sami zaradi izgub ne odločajo o dohodku.

Vendar pa bi morali ob vseh zahtevah po višjih osebnih dohodkih odgovoriti na vprašanje, kaj je upravičeno, kaj je mogoče in kaj ni dovoljeno. Ob sprejetju resolucije za leto 1980 je bilo dogovorjeno, da bodo osebni dohodki naraščali za 25 % počasneje od rasti dohodka. Jasno je bilo, da bodo ob dvigu življenjskih stroškov realni osebni dohodki nazadovale. To naj bi bil eden od prispevkov vseh delavcev za stabilizacijo, saj smo sodili, da to lahko in moramo prenesti. Vsi delavci so obremenjeni s padcem realnega življenjskega standarda, večje osebne dohodke pa lahko zagotovita le boljše delo in večja produktivnost. Če bodo delavci vedeli, kakšne cilje želimo in moramo uresničiti in če bodo o tem tudi odločali, potem so sposobni prevzeti tudi bremena, in to povsod. Če pa niso obveščeni in ne odločajo, pa pride do izraza položaj meznega delavca. Za hitrejšo spreminjanje razmer na tem področju je torej izredno pomemben razvoj samoupravljanja, večja osveščenost delavcev in uveljavljanje nagrajevanja po delu, ki naj resnično spodbuja delavce za boljše delo.

Vinko Hafner je še dejal, da bo sindikat usmeril aktivnost v urejanje položaja združenega dela in rudarjev. Odločalo pa bo o tem seveda združeno delo samo. V teh hotenjih pa morajo sindikati in druge dejavnike moralno podpreti velenjski rudarji, in sicer z vestnim izpolnjevanjem svojih obveznosti. Vsak mora prispevati svoj delež za ureditev razmer. Kljub težavam pa ne smemo biti pesimisti, saj kažejo vse razprave v združenem delu, tudi na problemski konferenci OO ZK rudnika lignita Velenje, na veliko pripravljenost vseh naših delovnih ljudi za odpravo pomanjkljivosti in slabosti, s katerimi se soočamo in za nadaljnji stabilnejši razvoj naše samoupravne socialistične skupnosti.

Prejeli smo

O odločitvi smo se predhodno dogovorili

Bilo je že dolgo jasno, da pestilo delovno organizacijo Toper iz Celja tako proizvodne, kot komercialne in kadrovske težave, da se je od leta 1978 bori z izgubo. Kdo je bil temu kriv, je bilo že mnogo napisanega, dorečenega in nedorečenega.

Nal tozid Konfektija iz Šoštanja je le vedno tozid Toper, čeprav so se delavci na referendumu odločili drugače. Nikakor niso ustresne in pravne obtožbe v sredstvih javnega obveščanja, zato bi dodali na precej hude in nerazumne trditve le nekaj pojmov:

Prejšnje vodstvo Topera se je z odcipiralo Konfektije iz Šoštanja strinjalo, ravno tako je bil sedanji direktor v začetku za predlagano rešitev in je hotel celotno zadevo celo pospešiti, toda naenkrat se je vse spremenilo, kljub resnemu delu in odločitvam naših delavcev ter samoupravnih organov kot tudi prizadeva-

njem Elkoja, kateremu ne more nihče očitati kakršnih koli napak pri njihovih samoupravnih odločitvah.

Pri začetnih razgovorih in nato v nadaljevanju dogovarjanja med predstavniki družbenopolitičnih organizacij Celja in Velenja, medobčinske gospodarske zbornice Celje, predstavnikov vodstva in družbenopolitičnih organizacij DO Toper iz Celja in tozid Konfektije Šoštanj ter na sestanku, ki je bil sklican 13. marca 1980 z vsemi našteti dejavniki, je bilo jasno rečeno in dogovorjeno, da so delavci v naši temeljni organizaciji o vseh dogajanjih dobro informirani in da se naj delavci na osnovi predloženih razvojnih programov s strani delavne organizacije Toper in delovne organizacije Elkoj samostojno odločijo z referendumom, ki je bil nato izveden 16. junija 1980.

Naši delavci niso bili zavedeni in so samo dobro obveščeni, temveč so o

vsem poteku dogajanj osveščeni, vedo kaj se dogaja, vedo za vse posledice odločitev, ki so bile jasno obrazložene z vsemi dobrimi in slabimi momenti. Izrečno se je poudarjalo, da morajo o svoji nadaljnji usodi odločiti delavci sami. Na osnovi predloženih in obrazloženih razvojnih programov so to storili, toda danes naj bi njihova volja ne pomenila ničesar.

Ravno zato se danes sprašujemo, zakaj tako nerazumne izjave, ki jih objavljajo naši dnevniki, zakaj naj sedaj o vsem tem odloča sodišče združnega dela? Zakaj je vodstvo Topera spremenilo mnenje in so ga podprli tudi drugi dejavniki iz Celja? Sprašujemo se, kako je mogoče, da je Toper šele sedaj — po odločitvi delavcev — začel razmišljati, kaj mu je naš tozid pomenil, prej pa je bil glavni povzročnik na tem, da naj bodo predloženi razvojni programi osnova za delavčeve odločitve. V tozid Konfektija

Šoštanj smo le vedno mnenja, da je odločitev delavcev opravičljiva, ne samo z našega stališča, temveč iz širšega družbeno-ekonomskega vidika, saj ne gre za nobene dezintegracijske težnje, temveč za reševanje problemov temeljne organizacije, ki v svoji sedanji delovni organizaciji v 23. letih obstoja ni uspela rešiti socialnih in razvojnih problemov.

Delavci tozid Konfektija iz Šoštanja smo v 23 letih svojega delovanja ustvarili 11.657.933,51 din miselnega dela, kar nam kaže na izredno nizko učinkovitost. Podatki, ki so nam na razpolago, pa jasno kažejo, da je bila produktivnost dela delavcev v Elkoju v preteklem obdobju precej višja, zato je tudi akumulirano minulo delo na delavca bistveno večje kot v Toperu. To pa nam ravno kaže, da bo tozid Konfektija dosegala v sestavi Elkoja

večji dohodek in s tem več prispevala za splošne družbene potrebe, naši delavci pa bodo imeli višji osebni in družbeni standard. Po podatkih po zaključnem računu za leto 1979 so Elkojevi delavci ustvarili 275.414 din dohodka na delavca, v delovni organizaciji Toper 121.185 in v tozid Konfektija Šoštanj 124.535 din. Podobno sliko nam dajejo tudi ostali ekonomski in finančni momenti, ki so nam na razpolago, da smo naredili primerjavo za tekoče in preteklo obdobje.

Naša izločitev iz sestava delovne organizacije Toper ne bo bistveno otežila dela ostalih delavcev, saj končne faze, ki jih opravljajo za nas, niso za delavce Topera bistvenega pomena, saj zaposlujejo okoli 1.600 delavcev in kot nam je znano, primanjkuje delavcev v neposredni proizvodnji in

ne bo težav pri kvalifikaciji 17 delavcev, za katere bomo poravnali vse stroške prekvalifikiranja. Pripravljeni pa smo odplačati vse sanacijske kredite in ostale obveznosti, ki so nastale v času, ko smo bili vključeni v delovno organizacijo Toper, nikakor pa ne kreditov, ki so jih najeli ostale tozidi. Glede na to, da je bilo vse predhodno dogovorjeno in da smo se delavci na referendumu z veliko večino — 78 % — odločili za izločitev in delovne organizacije Toper in vključitev v delovno organizacijo Elkoj, o čemer so bili delavci podrobno obveščeni in osveščeni, smo prepričani, da bo tudi odločitev sodišča združnega dela pravična.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE TOPER TOZID KONFECTIJA ŠOŠTANJ

Po obisku delovne skupine centralnega komiteja ZKS v občini Velenje

Trdna odločenost za odpravo slabosti

Prejšnji teden se je, kot smo že poročali, mudila na obisku v Velenju delovna skupina centralnega komiteja ZK Slovenije in se vključevala v politično aktivnost v Šaleški dolini pri razreševanju perečih vprašanj samoupravnega in gospodarskega razvoja najpomembnejših organizacij združenega dela v občini. Med drugim je delovna skupina, ki jo je vodil izvršni sekretar predsedstva CK ZKS za naloge ZK in delo komunistov v vzgoji in izobraževanju, preučevala in obravnavala problematiko in uspešnost delovanja komunistov in drugih subjektivnih sil ter političnega sistema v občini.

Člani delovne skupine so sodelovali na sestankih 14 osnovnih organizacij ZK v rudniku lignita Velenje, TGO Gorenje Velenje, GIP Vegrad Velenje, tozdu tovarna usnja Šostanj in na rudarskem šolskem centru Velenje, udeležili pa so se še sestanka učiteljskega zbora osnovne šole Biba Roček v Šostanju.

Rudnik lignita Velenje

Pred problemsko konferenco osnovnih organizacij ZK, ki je bila 11. septembra, so na sestankih osnovnih organizacij ZK v rudniku lignita Velenje ocenjevali samoupravne, idejnopolitične ter družbenoekonomske razmere v velenjskem premogovniku, in to z namenom, da bi izboljšali programe aktivnosti za okrepitev mesta in vloge OO ZK ter za delo komunistov v drugih družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih organih in delegatskem sistemu. Na sestankih so objektivno in z dokajšnjim mero kritičnosti ocenjevali razmere. Enotna ugotovitev pa je bila, da lahko le okrepljena družbenopolitična aktivnost pospeši odpravo vsega tistega, kar zavira krepitev samoupravnega in družbenoekonomskega položaja rudarjev in slabi njihova stabilizacijska naprežanja ter pospeši reševanje vseh tistih slabosti, na katere opozarjajo rudarji in o čemer smo v Našem času že poročali.

brazevanju in usposabljanju delavcev. Sestankov samoupravnih delovnih skupin pa naj bi se, kot so predlagali, udeleževali tudi delegati, poleg nadzornikov pa prav tako odgovorni delavci iz tozduv oziroma delovne organizacije.

Ob večkrat poudarjenem vprašanju, zakaj ne odpravimo prakse, da elektrogospodarstvo, s tem pa tudi premogovniki, poslujejo skozi vse leto z izgubo, potem pa se vendarle najde denar za kritje izgub, kar povzroča številne težave in tudi vse večjo nejevoljo, so komunisti tozda jama Preloge opozorili še na pereča vprašanja invalidov, saj jih je že kar 15,5 % med vsemi zaposlenimi, pa na naraščajoče bolniške in druge izostanke, na prepočasno zidavo stanovanj itd.

V razpravi na zadnjem sestanku OO ZK tozda jama Preloge je Emil Roje naglasil potrebo po takem organiziranju in delovanju komunistov, da bodo težave, slabosti in pomanjkljivosti hitreje in učinkoviteje odpravljene. Kritična razprava pa je po mnenju tovarniškega potrdila, da je mogoče s krepitevjo samoupravljanja, načrtnosti, krepitvijo razrešitve vse težave, prav tako tudi uspešno uresničiti naloge v zvezi s prizadevanji za gospodarsko ustališev. Zato je središčna naloga sedanjega trenutka velenjskih rudarjev krepitev samoupravljanja.

OO ZK Jama Škale III

Tudi na sestanku osnovne organizacije zveze komunistov tozda Jama Škale so spregovorili o samoupravnih in družbenoekonomskih razmerah v kolektivu. Ob tem je bila največja pozornost namenjena nezadovoljstvu rudarjev zaradi osebnih dohodkov in nezadovoljstva ob sprejemu novega pravilnika o nagrajevanju po delu za odkope, vzdržbo in čuvanje mehanizacije, ki naj bi nadomestil prejšnji večkrat popravljeni in dopolnjevani pravilnik, ki ni dal zadovoljljivih rezultatov in ni ustrezno nagrajeval vloženo delo. Spregovorili so še o poteku sprejemanja novega akordnega pravilnika, ko ga ena od skupin ni želela potrditi in so nekateri med delavci zahtevali celo linearno povečanje osebnih dohodkov, pa je po svoje razumljiva. Trenja in nesporazumi, delno nezaupanje delavcev, neurejen ekonomski položaj, mezdna miselnost pa tudi neustrezne življenjske razmere samskih delavcev, prepočasna gradnja stanovanj in marsikaj neustreznih družbenih standardov, so ob dezinformacijah, ki so jih v rudniku širili posamezniki, povzročili nezadovoljstvo, ki se je izrazilo tudi ob sprejemu novega akordnega pravilnika. Številne pikre obtožbe in namigovanja na različne nepravilnosti, največkrat sicer neupravičene, so se očitno dolgo časa širile med delavci in povzročale razburjenje, člani zveze komunistov in samoupravne delovne skupine pa teh vprašanj in dezinformacij niso razreševali ali se jim postavili po robu.

Nekateri komunisti so na sestankih govorili eno, v bazi, med delavci pa drugače.

V razpravi so prisotni opozorili tudi na neurejene dohodkovne odnose v elektrogospodarstvu, kjer lahko izgube iz leta v leto pokrivamo, nismo pa sposobni najti po-

ti, ki bi ustrezala celotnemu razvoju elektrogospodarstva v republiki. Spregovorili so še o zapiranju med tozdi, ki onemogoča uspešnejše poslovanje in povzroča številne nepotrebne probleme. Ostro so napadli posamezne pojave nediscipline, ki se je kazala predvsem ob prenositvah na druga delovna mesta. Beseda pa je stekla še o problemih, ki nastajajo izven rudnika, pa negativno vplivajo na delo in razpoloženje rudarjev. To so predvsem problemi stanovanjske gradnje, samskih domov, prehrane in preskrbe prebivalstva ter družabnega življenja. Komunisti so nadalje menili, da problemi niso bili tako pereči, kot so jih nekateri prikazovali, da pa delež krivde za neprijetne zaplete leži v neustreznem in nezadovoljivem internem informiranju.

Takšno odkrito razreševanje problemov, kot so se ga lotili komunisti, iskanje konkretnih odgovorov in odločno kritiziranje napak, je prav gotovo porok, da bodo v tem kolektivu, med temi delavci, ki so od nekdanj znanj in želeli prisluhniti razumni, trezni besedi, v prihodnje uspeji izničiti ozke interese posameznikov in pravočasno razrešiti nastale nesporazume.

OO ZK Jama Pesje I

Komunisti osnovne organizacije ZK tozda Jama Pesje so na zadnjem sestanku med drugim opozorili, da samoupravne delovne skupine niso odpravile svoje vloge, tudi zaradi neprimernosti oziroma preobsežnosti gradiva in premajhne zavzetosti vodij teh skupin oziroma sindikalnih poverjenikov. Manjkajo povratne informacije. Slabosti so tudi pri delu delegacij in delegatov, ki velikokrat ne vprašajo rudarje za mnenje o posameznih vprašanjih, ki so na dnevnih redih oziroma jih ne obveščajo o sprejetih odločitvah.

Te in še nekatere druge slabosti pogojajo tako premajhna zavzetost komunistov kot neprimerne metode dela družbenopolitičnih organizacij. Manjkajo predvsem konkretne delovne zadolžitve in dogovori o aktivnostih. Da bi osnovna organizacija ZK lahko odigrala svojo avantgardno vlogo, pa jo bo treba kadrovsko okrepiti.

Ko so govorili o osebnih dohodkih rudarjev in nagrajevanju po delu so opozorili, da morajo zaslužki vseh zaposlenih v rudniku čimprej postati dejansko odvisni od rezultatov gospodarnosti, posebej tudi od doseženega dohodka. Pri nagrajevanju v neposredni proizvodnji pa bi treba bolj kot doslej upoštevati tudi dejanske pogoje za doseganje učinkov, nasploh pa zagotoviti, da bo sleherni zaposleni nagrajevan po delu, tudi v delovnih skupnostih.

Dotaknili so se še stanovanjske izgradnje in življenjskih pogojev samskih delavcev. Zavzeli so se za čimprejšnjo odpravo slabosti, ki zavirajo hitrejšo zidavo stanovanj. Videti pa je tudi treba, kot je dejal eden od razpravljalcev, ali si resnično vsi, ki dobijo novo stanovanje, to tudi zaslužijo. Posamezniki pridejo do stanovanja z izsiljevanjem oziroma mimo dogovorov in sklepov v temeljni organizaciji.

In še informiranje. Eden od razpravljalcev je dejal, da obveščenosti, ki ne želi biti obveščen, posebej še o proizvodnji. Seveda pa se je treba dogovoriti, o katerih vprašanjih naj bi bili v prihodnje rudarji sproti in kar najbolj podrobno obveščeni, še posebej zato, da se okrepi njihov samoupravni in družbenoekonomski položaj. Za dosego tega osnovnega cilja pa bodo potrebni dodatni napori predvsem znotraj velenjskega rudnika.

Razprava se je dotaknila še nekaterih drugih vprašanj. Med drugim je opozorila, da inšpekcijski organi ne opravljajo najbolj svojih nalog, da so za slabšo založenost s posameznimi prehrabnimi predmeti krivi tudi nedelavni potrošniški sveti in da je treba rast cen in življenjskih stroškov obdržati v razumnih mejah.

Komunisti v celotnem rudniku morajo postati torej bolj prizadevni. Delavcem morajo pojasnjevati naloge, ki so pred njimi, nasploh pa je treba okrepiti neposredno politično delo med rudarji.

OO ZK Jamski transport

Ob zunanjih vzrokih, kot so neurejeni dohodkovni odnosi znotraj elektrogospodarstva in nenehna izguba, so komunisti temeljne organizacije združenega dela — Jamski transport rudnika lignita Velenje odkrito spregovorili tudi o slabostih znotraj celotne delovne organizacije, kot v lastni sredini.

Strinjali so se z ugotovitvijo, da sedanji pravilnik o nagrajevanju ni bil primeren, saj osebni dohodki niso rasli z rastjo učinkov. Prav tako ni upošteval pogojev dela. Ob oceni samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov v njihovi sredini pa so poudarili, da je sprejemanje novega pravilnika potekalo zelo uspešno, saj mora — kot so dejali — zaživet tako za dobro kot za slabo delo in da bodo morali znati v bodoče ločiti dobro skupino ali posameznega delavca od slabega. Kajti vzporedno s prizadevanji za izpolnitev letnega proizvodnega načrta, si morajo prizadevati tudi za nadaljnje poglobljanje samoupravnih odnosov in se enako prizadevanje še naprej vključevati v stabilizacijske naloge. Zato bo treba v prihodnje še bolj izboljšati disciplino pri delu, storiti vse za zmanjšanje neupravičenih izostankov in izostankov zaradi bolniške. Pri tem so opozorili, da še vedno ni urejena kontrola nad tistimi delavci, ki odhajajo v bolnišnico izven naše zdravstvene regije ali pa k „svojim“ zdravnikom.

Opozorili so tudi na težave pri pridobivanju mladih za rudarski poklic in opozorili, da so prav neresena vprašanja na področju stanovanjske graditve eden izmed resnih vzrokov, za odhajanja iz rudarstva.

Kot smo že v uvodu omenili, so zelo odgovorno spregovorili tudi o svojem delovanju znotraj temeljne organizacije združenega dela, samoupravnih skupin, v delegatskem sistemu oziroma v delegacijah in samoupravnih organih dotaknili pa so se še obveščanja. Menili so, da se bodo morali v bodoče sproti vključevati v razreševanje posameznih vprašanj, zlasti pa se ne bi smeli več dogajati, da ob raznih dezinformacijah pasivno spremljajo dogajanja, namesto da bi z argumenti dokazali nasprotno.

Menili so, da na sestankih samoupravnih delovnih skupin ni dovolj zavzetosti in da še ne odpravljajo svoje prave vloge. — Temu je krivo tudi gradivo, ki je največkrat pretežno oziroma preveč strokovno in zato nerazumljivo. Svojo zavzetost pa bodo morali komunisti v bodoče pokazati tudi v delovanju delegatskega sistema in v uresničevanju sprejetih sklepov delavskega sveta oziroma drugih organov. Obveščanje imajo urejeno prek Informatorja, razglasne postaje ter oglasne deske. Seveda pa so za delavca, ki noče biti obveščen, tudi te oblike odveč. Čeprav v delovni in temeljni organizaciji s pomočjo teh oblik nenehajo veliko skrb sprotne prenašanju informacij, pa so menili, da je treba še bolj vpeljati oblike neposrednega obveščanja na delovnem mestu oziroma na sestanku delovne skupine.

OO ZK Priprave III

Komunisti OO ZK tozda Priprave so najprej opozorili, da polletnega načrta v rudniku niso v celoti izpolnili, vendar pa delo v zadnjih mesecih že kaže, da bodo letni načrt dosegli. V tozdu pa so tudi sprejeli več ukrepov za izpolnitev proizvodnega načrta. Vso pozornost namenjajo izboljšanju delovne discipline, zmanjševanju stroškov in čimbolj koristni porabi materialov. Zaostri so odgovornost delavcev do ravnarja z napravami, do materiala, pomembne rezerve vidijo še v dobrem načrtovanju strokovnih služb in v še boljši organizaciji dela. Ob prizadevanju za doseganje proizvodnje so opozorili tudi na težave, ki jih imajo zaradi premajhne števila delavcev in neopravičenih izostankov z dela srečujejo pa se tudi z veliko invalidnostjo. Menijo, da še vedno niso dosegli pravih rezultatov pri zmanjševanju izostankov zaradi bolniške. Verjetno bi se stanje precej izboljšalo z ustanovitvijo obratnih ambulant. Da pa bi ob vseh teh težavah vendarle uresničili letni proizvodni načrt, so sprejeli sklep, da bodo do konca leta delali vse sobote. Urediti pa bo treba vrednotenje nadurnega dela invalidov.

V razpravi so opozorili, da novi pravilnik o nagrajevanju že daje sadove, da so delavci spoznali, da so za boljše delo tudi bolj nagrajeni. Sicer pa v njihovi sredini ni bilo zahtev, da je

treba osebne dohodke vživetati brez hkratnega povečanja produktivnosti. Ko so razčlenjevali vzroke, ki so vplivali na nezadovoljstvo rudarjev, so si bili enotni, da sta nenehna izguba in neurejeno pridobivanje prihodka v elektrogospodarstvu Slovenije pogojala nezadovoljstvo. Seveda pa bi bili lahko nekatera neurejena vprašanja že zdavnaj odpravljena, vendar pri tem komunisti niso pokazali zadostne zavzetosti. Tudi vodstveni delavci in tehnični kader se niso vselej zavedali, da so poleg skrbi za izpolnitev proizvodnega načrta odgovorni tudi za družbenopolitične razmere v njihovi sredini. Samoupravne delovne skupine niso vslej odigrale svoje vloge, tudi zaradi preobsežnih gradiv. Ko so govorili o izboljšanju dela teh skupin, so menili, da je treba zagotoviti tudi neposredno obveščanje s pogostnejšim navzočnostjo vodstvenega kadra na sestankih delavcev. Informacija iz prve roke je pač najboljša, kot so dejali. Ob vsem tem pa se še vedno najdejo takšni delavci, ki jih ne zanimajo Informatorji, razglasne postaje ali kaj piše na oglasnih deskah, zelo dojemljivi pa so za širjenje raznih dezinformacij.

Komunisti tozda Priprave so še posebej opozorili na pereč položaj glede pridobivanja novih delavcev in seveda mladih za rudarski poklic. Dejali so, da je to vprašanje že tako pereče, da že gori »rdeča luč.« Zato bo treba v prihodnje storiti veliko več, da bo postal rudarski poklic veliko bolj privlačen za mlade. Opozorili so nadalje na prepočasno graditev stanovanj in neučinkovitost tistih, ki o tem odločajo. Pri tem je bila dana pobuda, da bi v delovni organizaciji na problemski konferenci ocenilo stanovanjsko vprašanje, pa tudi ugotovili, kaj morajo temeljne organizacije same narediti na tem področju.

Ob vsej tej razpravi pa je izstopalo spoznanje, da je edina pot za razreševanje vseh še tako zapletenih vprašanj nadaljnje poglobljanje samoupravljanja in še večje vključevanje komunistov v družbenopolitična in sploh vsa druga dogajanja.

OO ZK Mehanizacija

Na sestanku osnovne organizacije ZK v temeljni organizaciji Mehanizacija se komunisti najprej seznanili s rezultati poslovanja rudnika Lignita Velenje ob polletju in s trenutnimi dosežki. Glede na zaostajanje za letnim načrtom po šestih mesecih so komunisti ugotovili, da so rezultati v septembru že veliko bolj spodbudni in da bodo z dodatnimi napori do konca leta skušali nadoknaditi zamujeno. S tem bi uspeli nakopati 4 milijone 700.000 ton lignita in izpolniti letni načrt.

V nadaljevanju sestanka so se najprej seznanili z oceno idejno-političnih in družbenoekonomskih razmer na rudniku in jo skupaj s sklepi in nalagami sprejeli. Največ pozornosti so zatem namenili razpravi o zares številnih vprašanjih, ki so jih na sestankih postavili rudarji in so terjala resne odgovore, čeprav nekatera na sestanke osnovne organizacije tudi niso šla. V nadaljnji razpravi se je izoblikovalo in potrdilo mnenje, da je večina teh vprašanj posledica premajhne obveščenosti zaposlenih. Vzrokov zato je več in komunisti v Mehanizaciji so o njih odkrito spregovorili ter izoblikovali vrsto stališč in nalog, ki jih bodo morali tudi čimprej uresničiti.

Dejstvo je namreč, da ob boljši obveščenosti do prenekanje izkrivljanj ne bi prišlo. Informiranje imajo sicer v rudniku dokaj dobro zamišljeno in tudi urejeno, zagotovo pa ni na mestu trditev, da so vsi podatki na voljo vsem, če so se le voljni seznaniti z njimi. Oglasne deske, razglasna postaja, takšna ali drugačna gradiva, Informator in še kaj niso pokazali zadostne učinkovitosti. V tako številnem kolektivu in ob takšnem značaju dela je bilo to premalo. Ob tem je prišlo na vrsto spoznanje, da samoupravne delovne skupine niso izpolnile svoje vloge. Ob vrsti prednosti takšnega načina samoupravnega organiziranja se je pokazala še vrsta slabosti. Na rudniku je 180 teh skupin, ki jih vodi prav toliko različnih ljudi, ki se ob večji ali manjši meri pripravljajo za delo in ob takšni ali drugačni usposobljenosti, srečujejo se z vrsto objektivnih težav. Nema lokrat preobsežna in prezahtevna gradiva dobijo prepozno, sestanke opravijo kot nujno formalnost. Rudarji ne dobijo odgovorov na vprašanja, tudi na videz obrobna, pa kljub temu še kako pomembna.

V tem pa se zrcali tudi slabo delo komunistov, celo njihovo dovoljeno obnašanje. Kadrovski sestav vsake delovne skupine je namreč takšen, da bi moral zagotoviti boljše delo. Člani ZK, delavskih svetov in drugi ne uresničujejo sklepov, za katere so sicer glasovali. So tudi primeri, ko ravnajo v nasprotju z njimi. Prevečkrat je stališče skupine stališče posameznika, tudi nepravilno naravnano. Popolnoma nesprejemljive so grožnje, če ne bodo izpolnjene zahteve, saj pred tem niso bili izkloščene mnoge poti, ki jih naš sistem nudi za urejanje vseh spornih zadev.

Komunist mora pripadnost svoji organizaciji in ajeni avantgardni vlogi v naši družbi pokazati v najtežjih trenutkih, s pravilnim in zavzetim delom, ne pa z grožnjami. Za takšne v zvezi komunistov ni mesta in temu primerno je bilo oblikovano stališče na sestanku te osnovne organizacije.

Razprava je bila resnično vsebinsko poglobljena in kritična in takšna stališča morajo roditi sadove. Tudi na področju boljše obveščenosti, ki naj prepreči nepravilnosti in nepotrebna vprašanja, ki med drugim kažejo tudi na nezaupanje. Nepotreben je bil namreč napad na združevanje v elektrogospodarsko skupnost, ki je hkrati napad na dohodkovne odnose so zagotovo vzrok izgub, ki so v bistvu navidezne, v resnici pa onemogočajo tudi enostavno reprodukcijo. Za združitev so se odločili zavestno, premalo obveščene rudarje pa moti dejstvo, da so se težave pričele prav z združitvijo in bodo trajale vse dotlej, dokler ne bodo uredili dohodkovnih odnosov. Teh pa ne more predpisati nihče, uveljaviti se morajo od temeljne organizacije navzgor in ne obratno. Sklep, da se to področje uredi takoj in dokončno je torej povsem na mestu, čeprav ugotovitvi nadaljnega dograjevanja nihče ne zanika.

Premajhna stopnja seznanjenosti je omogočila tudi zahtevo, da naj bi osebni dohodki rasli skladno z rastjo življenjskih stroškov. Stabilizacija gospodarstva je naloga vseh nas in tudi rudarji bodo morali dati svoj prispevek, čeprav ob tem pozabljajo, da je bilo rudarstvo deležno olajšav v tej situaciji. Tudi pri tem se zrcali pomanjkljivo delo komunistov. Vsem bo namreč moralo biti jasno, da je edino merilo za dvig osebnih dohodkov lahko dvig produktivnosti dela. Ob tem je točna trditev, da je realni standard rudarjem padel. In komu ni?

Veliko pozornosti je bilo namenjeno tudi vprašanju o področju nagrajevanja. Čeprav je bilo že uvodoma poudarjeno, da vzrok za nezadovoljstvo ni vilina osebnih dohodkov, ampak nepravilna delitev ustvarjenih sredstev in -ponovno- preslaba obveščenost ter neustrezni pravilniki o nagrajevanju. Pretežni del teh nalog so na rudniku že uresničili, pa tudi na vsa vprašanja so rudarji na zadnjih sestankih dobili ustrezne odgovore.

Veliko je bilo besed še o drugih področjih. O jamskem dodatku na primer, ki ga dobivajo tisti, ki v jami ne delajo. Bili so takšni primeri in z njimi je samoupravna delavska kontrola še opravila. Ob tem se na rudniku zavedajo, da je bil kljub vsemu to začasni ukrep, saj je to področje ostalo nadzorovano in ga bodo morali čimprej celovito razrešiti.

Spregovorili so seveda še o številnih drugih vprašanjih. Sem sodi problem zaposlovanja invalidov, pa prevosk bolniški stalež, 42 — urni delavnik in še kaj.

Na koncu morda še tole, komunisti so svoje razprave osredotočili na slabosti in pomanjkljivosti, uspehe in dosežke na najrazličnejših področjih bodo poudarili ob drugi priliki. Stanje v celoti zagotovo ni tako črno, odkriti spopad s slabostmi in trdna odločenost odpraviti jih je najlepši dokaz zato.

OO ZK Klasirnica

V temeljni organizaciji Klasirnica so na sestanku osnovne organizacije ZK, po tehtni in odkriti razpravi sprejeli oceno idejno-političnih in družbenoekonomskih razmer v rudniku lignita Velenje. Izoblikovali so stališča za problemsko konferenco in soglasno potrdili najpomembnejše naloge, ki jih bodo morali komunisti uresničiti takoj.

Tudi na sestanku te osnovne organizacije so si bili komunisti enotni v ugotovitvi, da je osnovni vzrok vseh težav v premajhni obveščenosti zaposlenih, pa tudi v preslabetni aktivnosti komunistov in drugih subjektivnih sil, čeprav tudi različnih drugih vplivov ne kaže zanemarjati. Poudarili so, da nobeno od vprašanj, ki so jih na sestanku obravnavali, ne prihaja iz njihove temeljne organizacije. Kljub temu so se razprave o njih lotili zavzeto in poglobljeno, saj se zavedajo, da tudi v njihovi sredini problemov in odstopanj ne manjka, odkrito sočudenje z njimi pa je najboljša pot za boljše bodoče delo.

Rudarji so Velenju in Šaleški dolini omogočili skokovit razvoj in jasno je, da so nenadne in visoke izgube povzročile njihovo nezadovoljstvo. Zaradi nezadostne seznanjenosti so za težave odkrili združitev v elektrogospodarsko skupnost, čeprav smotrna, res pa je, da so dohodkovni odnosi v njej še nedodelani in jih bodo morali urediti obenem s sprejemanjem srednjeročnih načrtov. Uveljaviti pa jih bodo morali sami, brez nadaljnega čakanja in oportunitizma. Vsakršno odlašanje bo povzročilo nove težave, ki znajo biti še huje, kot so bile sedanje. Za uresničitev te naloge so sposobni sami, komunisti pa morajo akcijo odločno pospešiti in jo voditi. Glede na doslej slabo aktivnost in na nesprejemljivo delovanje posameznikov pa bodo morali najprej urediti svoje vrste in odločno razčistiti z vsemi odstopanji.

Veliko pozornosti so namenili tudi nagrajevanju. Poudarili so, da so rudarji nezadovoljni z načinom delitve dohodka. Pravilnik je bil torej povod za nezadovoljstvo dela rudarjev, vzroki pa so širše narave. Slaba obveščenost, šibko delo komunistov in drugih delavnikov, posamezniki, ki kršijo delovno disciplino in dobre medsebojne odnose in še bi lahko naštevali. Tudi zaostreni pogoji gospodarjenja in posledice tega dejstva so pristavili svoj delež.

V temeljni organizaciji Klasirnica sicer pri pripravljavanju in sprejemanju novega pravilnika niso imeli težav, razen v eni

samoupravni delovni skupini, ki je pristojnost za to odrekla praktično vsem in vsakomur. Poudarili so tudi, da se še srečujejo s pojavi nediscipline in ogrožanja dobrih medsebojnih odnosov, vendar so to primeri primeri posameznikov, ki ne ogrožajo nemotene proizvodnje in političnega dela. Predstavljajo pa oviro, ki so ji v temi jni organizaciji namenili premalo pozornosti. Odkrito so priznali, da so zato v veliki meri odgovorni člani ZK, saj so njihovo nedelavnost pogosto izkoristili drugi, za svoje namene. Takšni primeri se sicer v drugih temeljnih organizacijah pojavljajo še v večji meri, vendar so jim komunisti v Klasični namenili veliko časa ter so na sestanku svoje osnovne organizacije izoblikovali stališča za korenite ukrepe v najbližji bodočnosti. Komunistov na papirju ne potrebujejo, še manj takih, ki se obnašajo dvoilčno in so tudi pobudniki nepravilnosti.

Podobno kot na ostalih sestankih so podrobno spregovorili o slabostih pri delovanju samoupravnih delovnih skupin in pri tem poudarili, da s številnimi sestanki, formalnim obravnavanjem zahtevnih gradiv, s takšnim ali drugačnim načinom informiranja, niso storili sega. Vsakodnevno delo z zaposlenimi, ustvarjanje dobrih medsebojnih, tovariških odnosov, bolj pristnih stikov, bi morali biti rešitve. Veliko vlogo pri tem imajo vodje skupin, vendar je ne izpuščajo. Vsega tudi niso sami krivi. Najlaže je namreč izvoliti vodjo in ga prepustiti samemu sebi. Tudi na tem področju jih čaka še veliko dela.

Pri ustvarjanju boljše delovne discipline in boljših medsebojnih odnosov bi morali več storiti tudi nadzorniki. V tej temeljni organizaciji se s primeri discipline še posebej srečujejo, čeprav primeri niso iz njihovih vrst. Opravljajo namreč tudi neljubo vlogo kontrole predčasnih izhodov iz jame. Rešitev pa ni v kontroli, najti jo je treba na delovnem mestu samem in tu bi morali na rudiško še veliko postoriti. Delovna disciplina in pravilen odnos do dela sta vsakega pogoj uspešnosti in na drugi strani vzrok vseh odstopanj.

Komunisti v Klasični so spregovorili še o vseh ostalih vprašanjih. Urediti bo treba položaj invalidov, čeprav so v Velenju doslej na tem področju storili več kot kjerkoli drugje in tudi sedaj na to področje vlagajo veliko napora. Res pa je, da jih pri tem ovira toga zakonodaja, pa tudi vsaki posamezni želji ni moč ugoditi. Ob tem so ugotovili, da bodo morali več postoriti za boljše varstvo pri delu in za boljše delovne pogoje ter tako odstopke invalidnosti kar se da zmanjšati.

Problem je tudi občitno previsoka bolnišnica, čeprav ne gre zanemarjati težkih delovnih razmer. Preprečiti bi namreč delovni izkoriščanje na tem področju, saj vidijo v tem še veliko rezerv za uspešnejše gospodarjenje. Z ureditvijo tega vprašanja bi lahko boljše zdravstveno varstvo ponudili tistim, ki so res potrebujemo. Delno rešitev vidijo v obratni ambulanci, v sprejetju samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela z zdravstvenim domom, ki je že v pripravi in v boljših zdravstvenih storitvah.

Na sestanku so namenili precej časa še problematiki stanovanjske izgradnje, razmeram v samskih domovih, preskrbi in drugim problemom, o njih pa bodo morali več spregovoriti ob drugi priložnosti in na drugem mestu. Slabosti v tej temeljni organizaciji in na rudiški v celoti torej so, razprava pa je pokazala, da so rudiški dovolj močni, da se soočijo z njimi in jih odpravijo.

OO ZK Zračenje

Svoje naloge na področju družbenopolitičnega delovanja in v nastali gospodarski situaciji so ocenili na zadnji seji tudi člani osnovne organizacije ZK DS Zračenje.

Komunisti delovne skupnosti Zračenje so najprej spregovorili o težavah, s katerimi se srečujejo pri proizvodnji ter pri doseganju načrtovanih količin premoga. Vzroki, ki zavirajo potek proizvodnje, so dokaj krepki, svoj izvor pa imajo v pomanjkanju delovne sile in zahtevnih delovnih pogojev. Zaradi velikih energetskih potreb, so se komunisti DS Zračenje, kakor tudi vsi zaposleni na rudiški lignita Velenje, dogovorili, da bodo zamujeno nadomestili z delom ob prostih sobotah. Izdelali pa so tudi druge ukrepe, ki naj bi pripomogli k izboljšanju stanja na tem področju. Naloga zaposlenih v službi Zračenje je, da bodo poskrbeli za kar najboljšo pomoč dela ostalih delavcev in za nemoteno proizvodnjo. Kljub pomanjkanju 49 delavcev, komunisti menijo, da morajo prav vsi zaposleni v tej delovni skupnosti pripeti svoj delež k izboljšanju stanja, še posebej pa se morajo svoje vloge zavedati člani osnovne organizacije ZK.

Drugi del razširjene seje pa je bil namenjen idejnopolitični oceni samoupravnih ter političnih razmer na rudiški lignita Velenje, še posebej v DS Zračenje. Ugotovili so, da so se komunisti premalo vključevali v delo samoupravnih delovnih skupin ter družbenopolitičnih organizacij na rudiški delovne organizacije. Premalo aktivni so bili tudi pri reševanju težav, ki izvirajo iz neurejenih dohodkovnih odnosov v elektrogospodarstvu. Komunisti so menili, da morajo najti rešitve za odpravo položaja znotraj sistema v smeri stabilnejšega in boljše gospodarjenja. V delo pa se morajo v veliki meri vključiti tudi strokovne službe in sprejeti konkretne zadolžitve. Pri tem pa naj bi levji delež nosili prav člani osnovne organizacije ZK. Njihova glavna naloga v prihodnje je ureditev dohodkovnih odnosov, kar najhitreje in najpraviše. Potrebno je izboljšati tudi sistem nagajevanja po

delu. Pravilnika, ki so ga v DS Zračenje že sprejeli, se morajo vsi zaposleni dosledno držati. Nadzor nad kakršnikoli odstopom pa morajo imeti člani ZK in kršitelji tudi primerno kaznovati.

Na razširjeni seji so člani osnovne organizacije ZK menili, da so bili pri reševanju nekaterih težav premalo učinkoviti, mnogokrat pa tudi prepočasni in premalo dosledni. Komunisti morajo v vsako akcijo in jo kar najhitreje rešiti. Vsi zaposleni se morajo zavedati nalog, ki so jim bile zaupane v samoupravni sredini ter jih vestno in odgovorno opravljati. Komunisti pa so v prvi vrsti poklicani, da pomagajo, kjer se le da. Na seji so se komunisti dotaknili še informiranja in bili mnega, da je to dokaj dobro, vendar včasih ne zajema tistih vesti, ki so zanimive tudi za vsakega delavca. Težave pa se porajajo še pri preobširnem gradivu, ki je velikokrat prezahtevno in nerazumljivo za vse zaposlene, pa tudi delegata.

Ocena, ki so jo dali komunisti DS Zračenje na zadnji seji, je bila dokaj kritična, pa tudi realna. Čeprav pri reševanju nekaterih nastalih težav niso sedeli krizem rok, bodo morali v prihodnje usmeriti vse sile v kar hitrejši odpravljanje nepravilnosti. Komunisti morajo težave reševati sprotni in učinkovito.

OO ZK Tovarna usnja Šoštanj

Pereči problemi, ki že dolgo časa povzročajo skoraj nepremagljive težave delavcem tozda tovarne usnja Šoštanj so bili osrednja tema zadnjega sestanka njihove osnovne organizacije. Člani zveze komunistov so spregovorili o delu tovarne Šoštanj v zadnjih letih, njihovi vključitvi v delovno organizacijo Industrija usnja Vrhnika in problemih, ki se pojavljajo po tej združitvi.

Ob koncu leta 1978 se je proizvodnja zaradi nerednih dobav surovin in pomanjkanja obratnih sredstev bistveno zmanjšala, da je tozda zastopilo okoli sto delavcev, izguba pa je znašala preko 18 milijonov dinarjev. Takšnemu stanju je botrovala predvsem premajhna izkoriščenost obstoječih zmogljivosti. Po izdelavi sanacijskega programa marca lani je ta tozda ponovno pričel s predelavo svinjskih kož. Tej predelavi se je moral odreči pred leti na zahtevo delovne organizacije. Po dogovoru je TUS prevzel predelavo slabših ročno odrlih kož, medtem, ko so strojno odrte kože še naprej predelovali v tovarni usnji Vrhnika in tako ustvarjali tudi večje dobičke, ki naj bi se enakovredno delili po vložnem delu. To pa ni bilo uresničeno in v tozdu TUS je na tem programu nastajala izguba, ki so jo morali pokrivati z drugim programom.

Dohodkovni odnosi, ki bi morali določati vsebino poslovnih odnosov med tozdom TUS in tozdom Usnjarna Vrhnika na področju skupne proizvodnje svinjske usnje, torej niso zaživel. Ob vedno večjem pomanjkanju surovin na domačem trgu in preusmeritvi na izvoz, ki jo zahteva zaostrena gospodarska situacija, je seveda izboljšanje sedanega stanja še bolj oteženo. Ob teh težavah pa se pojavljajo tudi nereseni odnosi med tozdom TUS in DSSS Vrhnika, ki si zaračunava tudi dela in naloge, katere za ta tozda sploh ne opravlja.

Komunisti v tej temeljni organizaciji pa so opozorili tudi na notranje težave, ki zavirajo uspešnejše poslovanje. To so v prvi vrsti zastareli in dotrajani stroji, ki onemogočajo višjo produktivnost, tu je tudi neustrezna struktura delavcev, ki nastajajo zaradi nizkih osebnih dohodkov in težkih delovnih pogojev. Takšno stanje pa vpliva na veliko število bolniških izostankov.

Na sestanku so komunisti tozda nakazali tudi možnosti nadaljnjega razvoja te temeljne organizacije, ki naj bi z novimi programi v naslednjem srednjeročnem obdobju premagala sedanje težave. Člani delovne skupine CK ZKS pa so menili, da je v sedanjem obdobju potrebno predvsem poiskati skupen jezik s tozdom Usnjarna Vrhnika in skupne poti za razrešitev neresenih vprašanj s komunisti vseh temeljnih organizacij te delovne organizacije. Potrebno je organizirati skupne sestanke komunistov temeljnih organizacij DO IUV, sprejeta stališča in predloge objaviti preko internih sredstev informiranja.

OO ZK EKŠ RŠC Velenje

Skupina centralnega komiteja ZKS je obiskala tudi elektrokovinarske šole na Rudarskem šolskem centru. S komunisti te osnovne organizacije je spregovorila o aktualnih nalogah in težavah, s katerimi se srečuje šola pri uresničevanju zahtev zakona o usmerjenem izobraževanju.

V tem tozdu delujejo po tri tehniške in poklicne šole, omogočajo pa tudi izobraževanje ob delu in jezikovne tečaje. V letošnjem letu se je v vse šole in dislocirana oddelka na Muti in v Zrečah vpisalo 1622 dijakov. V zadnjih letih so na šoli dosegli velik napredek pri opremljanju specializiranih učilnic. Pri praktičnem pouku dokaj dobro sodelujejo z organizacijami združenega dela, vendar so pogodbe o praktičnem delu omejene le na tiste učence, ki so stipendisti posamezne organizacije združenega dela.

Velik problem postajajo prostorske težave, saj pouk poteka v dveh kompletnih izmenah, srečujejo pa se tudi s kadrovskimi težavami.

Glavna tema razgovorov je bila seveda namenjena prehodu na usmerjeno izobraževanje in korakom, ki jih je rudarski šolski center doslej že storil, da bi kar najbolje pripravljen pričakal to pomembno šolsko reformo. Predstavniki delovne skupine centralnega komiteja ZKS so menili, da je rudarski šolski center pionirske korake na tem področju pravzaprav opravil že v preteklih letih, saj že dolgo časa združuje praktično in teoretično delo, kar je osnovna sprememba usmerjenega izobraževanja. V letošnjem šolskem letu pa bodo morale šole še uskladiti samoupravne akte z zakonom o usmerjenem izobraževanju ter izdelati in sprejeti ustrezne samoupravne sporazume o neposredni svobodni menjavi dela z OZD. Komunisti tozda Elektrokovinarske šole pa so opozorili na težave, ki so pri uvajanju usmerjenega izobraževanja pojavljajo tudi zaradi neresenih stališč v republiški izobraževalni skupnosti. Tako še niso znani vzgojno izobraževalni programi, predvsem ni rešeno vprašanje, koliko bo teoretičnega in koliko praktičnega pouka, postavljajo pa se tudi dileme glede skupne izobraževalne osnove, saj se bo občitno povečalo število istih predmetov na različnih šolah.

Predstavniki delovne skupine so CK ZKS so ob koncu razgovorov menili, da je rudarski šolski center doslej že opravil veliko delo in da vpeljan sistem delovanja šole nudi dobro povezavo s proizvodnjo. Z notranjo reorganizacijo (tozda Elektrokovinarske šole nameravajo razdeliti v dva tozda) in dopolnitvijo programov in samoupravnih sporazumov pa naj bi pričetek usmerjenega izobraževanja pričakal dobro pripravljen. Ni pa upati in tudi ni uresničljivo, da bi že z novim šolskim letom lahko razrešili vsa vprašanja, ki se pojavljajo ob uvedbi usmerjenega izobraževanja. Zanj bosta potrebna čas in praktične izkušnje.

OO ZK Gradnje GIP Vegrad Velenje

O problematiki gradbeno industrijskega podjetja Vegrad, predvsem tozda Gradnje, pa tudi ostalih tozдов, so na zadnji seji osnovne organizacije zveze komunistov v tej temeljni organizaciji spregovorili člani kolektiva.

Po predstavitvi delovne organizacije Vegrad in temeljne organizacije Gradnje in njihovih letošnjih uspehov ter načrtov do konca leta, se je razvila živahna razprava o problemih, ki že leta tarejo gradbeništvo ali pa so se pojavili v trenutni gospodarski situaciji.

Tako so spregovorili o velikih problemih, ki nastajajo zaradi pomanjkanja armaturnih mrež in cementa in ovirajo nemoten tek gradnje ter jo seveda tudi bistveno držijo. Opozorili so na velike izostanke z dela, na težave, ki se pojavljajo pri pridobitvah ustreznih dokumentacije, ter na problem kooperantov, ki pogosto zavlačujejo s svojimi deli ter tako upočasnijo celotno gradnjo.

Pri pridobivanju del je velika težava zahteva investitorjev, da izvajalci kreditirajo njihovo gradnjo. Tu pa seveda uspejo le tisti, ki imajo močnejšo banko v zaledju. Tozda Gradnje, ki deluje tudi v tujini (v Vzhodni in Zahodni Nemčiji), se tamkaj srečuje s prav posebnimi problemi.

Ker ta sektor ni dovolj močan za prevzemanje kompleksnih poslov, mora sodelovati z različnimi večjimi firmami. Pri tem pa ima v Vzhodni Nemčiji tudi precej nelojalno konkurenco, saj se tu pojavljajo firme, ki zaposlujejo neprijavljene delavce (naše zdomce) in seveda zaradi nižjih obveznosti postavljajo mnogo ugodnejše cene.

Sicer pa so komunisti na sestanku menili, da bi morali tako kot v tujini tudi na domačih gradbiščih, kjer nastopajo različni izvajalci, združiti sile in zmogljivosti in tako omogočiti hitrejšo in uspešnejšo gradnjo.

Tudi pripomba, da bi v samoupravni interesni stanovanjski skupnosti morali biti delegati predvsem pričakovalci stanovanj, je prav gotovo zelo umestna, saj bi se ti mnogo bolj zavzemali za gradnjo.

Beseda je stekla še o industrijski gradnji ter težavah, uspehih in željah tozda DOM 101, ki na tem področju utira pionirske korake. Začetniške težave so pri tem programu že premagane, ni pa ustreznih sredstev za razširitev proizvodnje. Na seji so pozornost namenili tudi reorganizaciji tozda Gradnje, iz katerega naj bi na dislociranih sektorjih ustanovili nove tozde in tako omogočili njihovo boljše povezavo z okoljem, v katerem delujejo.

Ob koncu so udeleženci sestanka menili, da je bilo po lanskem problematičnem letu, ko nismo dogradili nobeno stanovanje, marsikaj urejeno na tem področju in da bo bližnja problemska konferenca ZK o stanovanjski gradnji v občini gotovo dopolnila še nekatere vrzeli.

OO ZK Pralna tehnika TGO Gorenje Velenje

Komunisti OO ZK tozda Pralna tehnika so na zadnjem sestanku ocenili njihova proizvodna prizadevanja in idejnopolitično delo, da bi na podlagi takšne ocene izoblikovali dogovor, ki bi prispeval k še uspešnejšemu reševanju vseh vprašanj, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Povedali so, da so polletni gospodarski dosežki zelo ugodni, saj so izdelali 162 tisoč pralnih strojev, oziroma 2,5 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Pri tem je zanimivo, da so za to porabili kar 36 tisoč ur manj kot v primerjalnem obdobju. Takšne uspehe so dosegli z izboljšanjem notranje organizacije in s prizadevanji za hitrejši odpravljanje zastojev v proizvodnji. Kar 51 odstotkov vse proizvodnje izvozijo, in to največ v zahodnoevropske dežele. Ob polletju so sprejeli rebalans načrta, po katerem naj bi letos izdelali 365 tisoč pralnih strojev ali približno 36 tisoč več, kot so načrtovali na začetku leta. Vendar izpolnjevanje tega načrta sedaj ni spodbudno zaradi težav pri oskrbi z reprodukcijskimi materiali in pomanjkanjem pločevine na domačem trgu, kar zmanjšuje njihova izvozna prizadevanja.

Proizvodnjo pralnih strojev so začeli v TGO Gorenje leta 1967, vendar pa od takrat niso mogli veliko vlagati v posodabljanje proizvodnje. Zato je sedaj pred tozdom pomembna naloga, da zamenjamo staro opremo in s tem izboljšamo tehnologijo. Od novega programa, ki bo še bolj izvozno usmerjen, je tudi odvisen njihov nadaljnji razvoj. Obenem pa bodo tudi izboljšali delovne pogoje zaposlenih, zmanjšali fluktuacijo in odpravili nočno delo, saj je med zaposlenimi kar 80 % žena. Z novo naložbo pa naj bi povečali tudi produktivnost.

Podrobno so spregovorili tudi o notranji organiziranosti in samoupravnosti oziroma družbenopolitični dejavnosti v tozdu, ter v prizadevanjih, za gospodarsko ustaletev. Veliko pozornost namenjajo v tem času izdelavi pravilnika o nagajevanju kvalitete norme in doslednemu uveljavljanju svobodne menjave dela med tozdi in delovno skupnostjo skupnih služb.

V razpravi o obveščeni in delovanju samoupravnih delovnih skupin so dejali, da je sistem dela teh skupin dobro postavljen, saj so vanje zajete vse strukture, opozorili pa so da je gradivo pogostokrat preobsežno, pa tudi preveč strokovno.

Na sestankih pa imajo včasih težave tudi s sklepčnostjo. Opozorili so še na dobro delo posameznih izvršilnih organov, le delo samoupravne delavske kontrole še ni zaživel tako, kot bi moralo, zlasti zaradi preizkušnje izobrazbene strukture — kot so dejali in tako predsednik ostane največkrat osamljen.

Komunisti v tozdu Pralna tehnika so zelo realno ocenili stanje v svoji sredini in kot je ugotovil v razpravi Emil Rojc ne pristajajo ob sedanjih težavah na pesimizem, malodušje, ampak so njihove akcije nenehno usmerjene v razreševanje ključnih vprašanj družbeno-ekonomskega razvoja in poglobljanja samoupravljanja. Vsi skupaj se zavedajo, da bitke za višjo produktivnost ni mogoče ločevati od poglobljanja samoupravljanja.

OO ZK Zunanja trgovina tozda Promet GPS

Na sestanku osnovne organizacije ZK Zunanja trgovina tozda Promet delovne organizacije Gorenje Promet Servis naj bi ocenili trenutni gospodarski položaj in naloge komunistov. Vendar pa prave razprave ni bilo, saj je zraven vodilnih in vodstvenih delavcev razpravljala samo še ena članica ZK. Prenekatero vprašanje je zato ostalo nedorečeno oziroma odgovora naj ni bilo. Sicer pa je med »razpravo« izstopalo mnenje, da je treba krivce za težave in slabosti iskati predvsem v drugih sredinah, torej zunaj tozda oziroma delovne organizacije!

Sicer je letošnja osnovna naloga komunistov v OO ZK Zunanja trgovina, kot je uvodoma naglasila sekretarja OO ZK, povečanje kvalitete izvoza in zmanjšanje uvoza. Izvozna naprežanja so dokaj uspešna, počasneje pa poteka akcija za nadomeščanje uvoznih surovin in sestavnih delov z domačimi. Ustreznih materialov ali ni, ali pa jih je zaradi velikoserijske proizvodnje Gorenja premalo. Kljub temu, da so proizvodnjo v tozdi, ki so največji porabniki uvoznih surovin in reprodukcijskih materialov, že občitno omejili, pa se spričo najnovejših ukrepov za ostvaritev dogovorjene devizne bilance za letošnje leto poraja vprašanje, če bo mogoče doseči letni plan izvoza. Medtem ko so v prvih sedmih mesecih letos prodali na tuje na konvertibilno področje na mesec po 168 milijonov dinarjev izdelkov, jih bodo v tem in naslednjih mesecih samo po okrog 98 milijonov dinarjev. Se pravi, da bodo predvidoma dosegli le 58 % dosejanega izvoza. To pa bo gotovo vplivalo tudi na izpolnitev izvoznega načrta naše republike, saj je Gorenje ob polletju bilo udeleženo v slovenskem izvozu z 8 % (pri uvozu pa z manj kot 3,5 %).

Na težave, ki jih ima Gorenje pri oskrbi s surovinami, reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli iz uvoza med drugim vpliva tudi dejstvo, da Gorenje ni imelo rezerv v deviznih pravicah iz prejšnjih let (kot so jih imele nekatere večje organizacije združenega dela iz naše republike), prenešenih v leto 1980. V Gorenju se zavzajajo za revizijo prenešenih deviznih pravic iz prejšnjih let, predvsem zategadelj, da bi prav vsi prispevali svoj delež za ostvaritev plačilne bilance.

Res je, da je tudi premajhna samoupravna osveščenost pogojila prenekatero slabost, vendar pa na noben način ni sprejemljivo mnenje oziroma zahteva, ki jo je bilo slišati na sestanku OO ZK in ki so jo tudi sicer prisotne v tej sredini, da bi neskladja oziroma slabosti odpravljali na nesamoupraven način, z administrativnimi ukrepi. Komunisti bi se morali takim hontem odločno zoperstavljati. Podobno odločno pa bi si morali z vsakodnevnim delom prizadevati za uveljavljanje resničnih dohodkovnih odnosov, na vseh področjih, pa tudi udeležbe na deviznih pravicah, saj bi na ta način zagotovo razrešili prenekatero težavo, ki jo imajo zdaj pri oskrbi s surovinami, reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli. Onemogočili pa bi tako istočasno tudi izsiljevanja posameznih delovnih organizacij, ki skušajo s samoupravnimi sporazumi doseči višje cene za surovine in sestavne dele.

Seveda pa delovnih nalog komunistov v tej OO ZK ne manjka, čeprav so na zadnjem sestanku na nekatere opozorili le mimogrede. So pa dolgoročno gledano zelo pomembne. Čimprej bo treba dograditi organiziranost delovne organizacije Gorenje Promet Servis, da bi lahko odigrala naloge in vlogo, ki jo ima znotraj tozda Gorenje. Potrebna bodo še večja prizadevanja za povečanje izvoza, posebej tudi zategadelj, ker nekatere delovne organizacije po vključitvi v sozd Gorenje prodajo na tuje manj, kot so pred tem. Potrebno bo prestrukturiranje programov, organiziranosti in tudi kadrov. Kadre, ki so, pa bo treba boljše izkoristiti, da posebej ne omenjamo nujnosti kadrovske okrepitve tudi te osnovne organizacije ZK.

Akcijo za odpravo slabosti, s katerimi se srečujejo, bodo morali komunisti v OO ZK Zunanja trgovina zastaviti bolj dolgoročno in vsebinsko. Pa tudi mnega in stališča večine komunistov bodo morala priti bolj do izraza. Komunisti si bodo morali nadalje prizadevati, da delovne ljudi v tozdi seznanjajo s težavami, s katerimi se srečujejo v prizadevanjih za povečanje izvoza in za zagotovitev potrebnih su-

rovin, reprodukcijskih materialov in sestavnih delov. Nasploh bo potrebno okrepljeno konkretno in neposredno družbenopolitično delo. Naposled pa bo moralo v zavesti komunistov in delavcev tudi tega tozda prevladati spoznanje, da so prav vsi administrativni posegi, na kakršni koli ravni, nesamoupravni in torej tudi linearni, in da je edina pot za razreševanje težav uveljavljanje dohodkovnih odnosov in samoupravnega sporazumevanja, ter krepitev samoupravljanja.

Osnovna šola Biba Roeck Šoštanj

Na razširjeni seji je učiteljski zbor osnovne šole Biba Roeck Šoštanj, spregovoril o težavah, ki tarejo ta delovni kolektiv in o delu samih začelov urejanja celodnevne šole.

S celodnevno osnovno šolo so v Šoštanju pričeli leta 1974, in sicer najprej na razredni stopnji, dve leti kasneje na predmetni in leto za tem še na podružničnih osnovnih šolah v Ravnah in Belih vodah. Osnovna šola Biba Roeck je bila med prvimi petimi v Sloveniji, ki so pričele s to novo obliko. Danes obiskuje hišo učenosti 500 učencev. Že od samega začetka pa se zaposleni srečujejo z številnimi težavami, tako finančne kot tudi kadrovske narave. Uspejo jim je rešiti le del teh, še vedno pa jih pestijo finančne težave. Nimajo najbolj urejenih delovnih pogojev, saj je šolska stavba stara 300 let, stoji pa tudi na rušnem področju. Da bi šola kar najbolj uspešno usposabljala otroke za življenje, se je predvsem v zadnjem času odprla tudi navzven. Zelo dobro sodelujejo s krajevno skupnostjo Šoštanj, ki jim večkrat tudi pomaga, prav tako s šolanjskimi termoelektrarnami, v katerih delujejo kar štirje krožki. Vodi jo pa jih strokovnjaki te delovne organizacije. Največja težava, ki je prisotna že nekaj let, je obširen šolski okoliš, saj je od 500 učencev kar 350 vozačev.

Na seji, na kateri so bili tudi člani delovne skupine CK Zveze komunistov Slovenije, so pedagoški delavci osnovne šole Biba Roeck ocenili še vsebino celodnevne šole, goste so seznanili s pripravi za izdelavo srednjeročnega načrta, o posredovanju izkušenj v druge velenjske šole, ocenili pa še povezovanje z vzgojno izobraževalnim zavodom.

Menili so, da je učni program za celodnevno osnovno šolo prenatrpan in preveč obremenjuje učence, kot tudi učitelje. Prosti čas naj bi bil resnično namenjen učenecem in odkrivanju njegovih nagnjenj ter sposobnosti, kar pa sedanji učni načrt ne omogoča. Pozitivna plat celodnevne šole je predvsem ta, da si pridobi otrok delovne navade, ima zagotovljeno prehrano, prav tako pa ga šola usposablja za življenje. V prihodnje pa bi morali na zavodu za šolstvo razmišljati še o primernejših učbenikih. Nujna pa bi tudi zgostitev nekaterih predmetnih področij, kot so to biologija, fizika, kemija ter tehnični pouk. Dobro so ocenili strokovno sodelovanje z vzgojnoizobraževalnim zavodom in delo aktivov, v katerih si izmenjujejo izkušnje pedagoški delavci vseh velenjskih osnovnih šol.

Predstavniki delovne skupine centralnega komiteja ZKS so pohvalili delo zaposlenih na celodnevni osnovni šoli Biba Roeck v Šoštanju, saj je šola dosegla svoj namen saj je dala dovolj možnosti poklicni poti. V srednjeročnem načrtu pa naj bi upoštevali še tesnejše sodelovanje z delovnimi organizacijami velenjske občine ter z njimi podpisali sporazume o trajnem sodelovanju.

S sestankom OO ZK so poročali Janez Plesnik, Stane Vovk, Boris Zakošek, Tatjana Podgoršek in Marijan Lipovšek

Na noč je jezero prenehalo naraščati ter se je docela upokojilo. In ko se je skrivaj in na tihem razpredala poletna noč nad Zalesjem, je bilo vse mirno, vse tiho... kakor da se ni zgodilo nič. Valovi so se polegali, le nagajivi vetrič se je igral nad njimi, spremljajoč polete drobnih mešic in prhutajočih netopirjev. Zagorele so nebeške oči, iskrece se zvezde, in pripeljal se je mesec na srebrnem vozu. Na poljanah so zacvrčali murni in kobilice, v logu je zagostel slavce. Večerna pesem jezerčanov pa se nocoj ni oglasila. V vseh selih je bila tema, vsepovsod brezglasen molk, kakor da je obiskala Zalesje okrutna Morana.

Nenadoma je raztrgalo zateglo rjovenje globoko tišino, ki se je bila razprostrla z večernim spevom slavcev in murnov nad mirno pokrajino: tam nekje sredi jezera se je valovje zapenilo in zašumelo. Srebrni bleiski prijaznih luninih žarkov so se zazibali ob mračnem velikanu, ki je vznemirjal vodo.

V pošastnem veličastvu se je vozil pozvoj po jezeru in prevzel neomejeno oblast nad njim.

VII. poglavje

»Zalesje, kako ti naj pomorem!«

Voda je počasti odtekala. Skrivnostno, skoro nevidno je bila prihrula v jezero in ga napolnila čez mero. Hrumeč in bučeč pa je udarjala izpod bele skale in šumeč hitela po mračni in tihi peniški soteski. V mirnem sijaju prelepega dne, ki se je bil porodil iz noči, je ležalo širno vodovje kakor mnogolično zgubana temnozeleno odeja, na daleč med hribovi razprostrta. Božajoči dihljaji so razčesavali in kodrali valove. Nikjer in nikoder ni bilo sledu včerajšnje nevihte. Pozojevo rjovenje se ni več oglasilo, pošast je brez sledu izginila nekam v nedostopne globočine.

Bajnolepí dan pa vendar ni prinesel Zalesčanom pokoja. Z upadlimi obrazy so hodili sem in tja po obrežju. Nikomur se ni dalo zatistiti oči; vsi so prebedeli dolgo predlogo noč, ker so se bali novih iznenadenj in novih nesreč. Delo je počivalo. Nad zalesčanskimi zadrugami je ležala velika groza, kljuvala z ostrim kljunom trepetajoča srca in davila vso župo.

Edino Samostalova samotna domačija ni še nič vedela o uničujočem zlu, ki je bilo pribeglo nad jezersko pokrajino. Med početimi njivami je zjutraj hodil Stojan in z veselimi očmi uravnaval snopovje. Letos mu je bila sreča izredno mila. Brez vsakršne nezgode je spravil bogate darove v prostorne skednje; drugo je povezal na njivi v trdne kope, da jim niti vihar prejšnjega dne ni mogel nič nahuditi. Tu in tam je razmetal slabo pričvrščeno snopje, ki ga je Stojan danes pobiral in pospravljaj. Radostno je mel med prsti poln klas in ponavljaj spremljajoči ga Gojici: »Dobro prebijem zimo! Preskrbljeni smo!«

Gojica je držala moža za roko in se nasmihala. Zdaj pa zdaj je pogledala za Gojmirom, ki se je z vso vsmo svoje mlade duše lotil popravit na mlinčku ob potoku. Neutrudni ropotalec je bil utihnil in ni hotel več razbijati dobrih kamenčkov, ki jih je obilo dohajalo z vodo. Nevihta ga je pokvarila, treba ga je bilo spraviti v tek.

Tiha radost je preplula milo materino lice, ko je zrla dečkove gibčne kretanje, toda hitro se je umaknila žalosti in skrbi. Obrnila se je k možu.

»Kaj porečeš, Stojane,« je dejala polglasno, da je otrok ne bi čul. »Zadnje tedne je ves zamišljen. Venomer teka k jezeru in ga ogleduje ure in ure. Spanje njegovo je nemirno, čudne sanje ga razburjajo. Sinoči je klical: »Veles, Veles...« in »Domogoj, pridi ž!« In zjutraj je bil ves razočaran in zamišljen...«

Stojanov obraz se je zmrčil, oči mu je prepregla žalost. »Jaz sem kriv, jaz... Nisem dobro učinil, ko sem mu vse povedal. Zdaj hrepeni še bolj. Samota ni zanj, zbolí nama...«

»Lica mu bledijo,« je rekla Gojica otožno. »Same oči so ga; vse preveč misli, vedno in vedno misli.«

Sirokopleči mož je globoko vzdihnil: »Ves čas si že belim glavo, kako bi mu pomogel, kako ga utešil. Vidim, da ga to življenje sčasoma povsem ugonobi, ali pa vsaj napravi čemerneža in nezadovoljnega iz njega. Duša mu hrepeni po širokem, po družbi in igri, po vrstnikih in po mladostnem veselju, ki ga v tej pustini nima, ne more imeti. Mislim sem že,« je rekel tiše in zadrževanim glasom, »da bi se izselili... Župa nas ne bo

Gustav Šilih

Nekoč je bilo jezero...

21

(Dolinska bajka)

ovirala, in prijatelj Domogoj nam gotovo pokaže lepšo, srečnejšo domačijo... drugje...«

Gojica je zadržala in se ga tesneje oklenila.

»Ne stori tega, Stojane! Tvoje in nas vseh domovanje ostane pač le Zalesje. In kjerkoli bi bila, vedno bi mislila in hrepenela nazaj... Saj morda ne bomo več dolgo tako osamljeni; spet se povrnemo v belo gradišče in živeli bomo prejšnje srečno življenje. Potrpimo!«

»Kakor meniš...« je začel Stojan.

Po bregu je pribežal Gojmir. Lica so mu žarela v otroškem veselju.

»Glejta, kaj sem našel v vodi!«

Pokazal je očetu čudno oblikovano, vso izprano črepinjo iz žgane gline. Stojan jo je pazljivo premotril.

»Kje si našel?«

»V potočku, pri mlinu. Razkopaval sem strugo...«

Stojan je zamišljeno prekladal zagonetni predmet iz roke v roko. Dasi je bila črepinja že vsa objedena od vode, se je vendar videlo, da predstavlja pošastno žival. Razloženo je režalo široko razklano žrelo z nazobčanim robom in spoznati je bilo zleknjeno telo s štirimi kratkimi nogami; posamezni kremplji so bili brčkone že davno odkrhnjeni. Telo je bilo posuto z ostanki zarez, spominjajočih na luskin, pod vratkom so se ga oklepale namoljene peruti.

Gojica je stopila bliže in se zavzela.

»Pozoj, pozoj!« je vzkliknila. »Gojmirčkov pozoj!«

Deček se je udaril po glavi: »Prav praviš, majka! Moj ljubi pozojček, s katerim sem se časih igral. Taki so torej pozoji... In ti si ga izdelal, očka,« se je obrnil k očetu. »Ali je že dolgo, kar so živeli v našem jezeru?«

»Dolgo, jako dolgo... stari ljudje jih še komaj pomnijo. Kmalu, ko so se naselili tukaj naši dedje, so imeli hude boje z njimi. Nihče jih ni mogel premagati, ob siloviti nevihti so pa nenadoma izginili v Hudo luknjo. Potem so poedini še pridrli v jezero in delali ljudstvu težke čase. Zadnjega, najokrutnejšega je pregnal Veles.«

»Čuj, očka, kdaj so se naselili naši dedje v Zalesju?«

»To je bilo predavnimi časi. Prastara pesem pripoveduje, kako so se naseljevali, kako živeli in kako se borili s hudimi pozoji in divjimi zvermi. To je bil težak čas...«

»Znaš li pesem?« je vprašal deček.

»Znam, pa ne vse. Predolga je! Vso zna edino Svetomisel iz Prelogov, starejšina Gostišičev, kaj moder mož.«

»Pa povej, kar znaš!« je moldeoval sinek. »Tako rad bi jo čul...«

»Naj ti bo! Počakaj, da prinesem lutnjo in pospremim z njo petje!«

»O, to bo lepo...«

Ko je Stojan prinesel godalo, so vsi trije legli na mehko zeleno travo pred hramom, on pa je zabrenkal, uglasil lutnjo s spretnimi prsti in začel s prijetnim glasom peti. To je bila pesem onaseljevanju Slovencev, o njih prihodu k zalesčanskemu jezeru, ki se svetlikalo med vejami spodaj pod bregom in šepetalo s svojimi valovi, kakor bi se hotelo pridružiti petju.

Stojan je pel:

... Tri ravnine konji prehodili,

tri ravnine, tri dežele širine;
tri deroče reke prebrodili,
troje gor in devetero hribov
in obstali ob Savini bistri.
Kliče Vitogoj, junak preslavni,
narod zove in tako mu pravi:
»Glejte zemlje, evo vam lesovja,
bujnih dolov in zelenih holmov!
Ajte, mojci, tu se naseliti
ob Savini, njenem ravnem polju!
Preorjite zemljo črnoprsto
in požgite prebohotno drevje,
da se njiva bo odprla pluga
in bo vzraslo vam rumeno žito!«
Komaj so v ušesa šle besede,
napolnile so se ob Savini
v gostih trumah zadrage slovenske,
napotile in se naselile
na bregovih in na ravnem polju.
Dosti zemlje je v dolini lepi,
a premalo za Slovence mnoge:
mesta nima Stojan sterejšina
za družino
za družino, črede mnogobrojne
niti nima Žilič starejšina
za družino in za črede zemlje.
Tožita županu, sterejšini
Vitogoju, slavnemu junaku,
tožita in govorita glasno:
»Vsem je zemlje ob Savini bistri,
samo nama je nikjer ni najti!
Daj nam zemlje, Vitogoj mili,
da požgemo prebohotno drevje,
preorjemo polje rodovitno;
tam nam vzraslo bo rumeno žito,
ki nasiti našo lačno deco...«
Premišluje Vitogoj junaški,
mrke gube lezejo čez čelo,
pa zagleda se v daljavo sivo.
Gleda, gleda in pogladi čelo,
dvigne glavo in pokaže s prstom,
reče jima Vitogoj: »Poglejta!
Ob Savini, kjer neha dolina,
kjer na desni vstaja temna gora,
tam se vama jasno naj pokaže,
kje je zemlje vajinim otrokom!«
Šel je Stojan, starejšina modri,
na visoko temnokopo goro,
šel je Žilič, starejšina mlajši,
z njim obenem, da poišče zemlje.
Tam na gori, k nebu segajoči,
zrla sta v nižavo pod pobočjem,
vzrla sta v daljavi za lesovi
temno vodo in zelene holme.
Holmi so obkrožali jezero
v nizkih vrstah ob blestečih valih
in obetali obilo zemlje.
Reče Stojan: »Tam se naselimo!
Tam požgemo prebohotno drevje,
preorjemo rodovitne holme,
da nam vzraslo bo rumeno žito,
ki nasiti našo lačno deco...«
Reče Žilič: »Urno, urno ponje,
da posedejo položne holme
za lesovi, ob jezeru širnem!«
Ko so zore tri se prebudile,
so v Zalesje zadrage prispele...
Gojmir in njegova mamica sta pobožno poslušala.
»Dobro pevaš, Stojane moj!« je znan glas nenadoma prekinil petje.

Človek, ki je izpregovoril, se je še skrival za grmovjem in drevjem, da ga ni bilo mogoče videti.

Vsi trije so presenečeno pogledali v smer, odkoder je bil prispel glas. Stojan je skočil pokonci in planil h grmovju. Obraz mu je zardel v veseli slutnji.

(se nadaljuje)

Dr. Ivan Stopar

Grajske stavbe v Šaleški dolini

Svarcenštajn (Schwarzenstein), grad, graščina, Gradič

Na položni vzpetini v naselju Laze pri Velenju. Stanovanja. 1360 se v neki listini omenja Ott Fläming s Svarcenštajna — Svarcenstain, 1371 pa sta se on in njegov sin Aendel (Andrej), ko se je ta poročil z neko Kacenšajnovo hčerjo, odpovedala vsem svojim zahtevkom do dediščine v prid Kacenštajnskih. Potlej viri za dolga desetletja umolknejo. Utrdba — grad se nato prvič izrečno omenja šele 1428 kot vest Svarcenstain in nato ponovno 1436, ko so jo grofje Celjski skupaj s pritliklami podelili v fevd Andreju Trebniškemu s Trebnika pri Konjicah. 1441 jo je grof Friderik Celjski prodal „svoje-mu zvestemu Ulriku Moshaimerju“ za 500 funtov: on in njegovi dediči naj bi jo posedovali kot fevd. Vendar jo že 1534 in nato ob cenitvi posesti 1542 spet srečamo v rokah Trebniških. Takrat jo je Adam Trebniški s Svarcenštajna ocenil na 500 funtov, ostalo posest pa na skupno 380 funtov. Dominij je takrat obsegal dva urada, enega na gradu in drugega v Skornem

pri Šoštanju. Gospoščina je imela tudi svoje pomirje, ki je bilo izčrpno popisano 1575 in je bilo potemtakem izvzeto iz deželnoknežjega sodišča v Šoštanju. 1614 sta Erazem in Julij Trebniška prodala malo gosposčino Hansu Ludoviku Sauerju z Velenja, to pa jo je 1618 izročil Hansu Wagnu z Velenja, 1627 si jo je pridobil Jurij Schottenbach in nekaj let potem, 1635, je grad postal plen upornih kmetov. Poznejši lastniki: 1656 Žiga grof Gaisruck, 1682 Ulrik grof Maschwander, 1720 spet Gaisrucki, 1730 — 1785 baron pl. Adlstein, nato Dienerbergi. 1798 ga je Ferdinand baron pl. Dienersberg prodal Gabrielu Pauerju, ki je švarcenštajnsko gosposčino združil z velenjsko. Gradič Svarcenštajn je 1805 kupil Matija Kasesnik, vulgo Korosec. Po njegovi smrti 1846 je posest prevzel njegov sin Johann Lipold iz Mozirja, ki je 1849 razprodal zemljišča različnim kupcem, gradič z delom posesti pa je kupil kmet Boštjan Glušič, vulgo Hleš, katerega dediči so ga posedovali še ob koncu 19. stoletja. Stavba je dotlej že hudo propadla. V njej je bila tudi 1767 prvič izpričana kapela.

Na Vischerjevi upodobitvi je grad predstavljen kot četverkotna, štiriraktna, enonadstropna stavba z zaprtim notranjim dvoriščem, pristrešnimi vogalnimi stolpiči in štirimi večjimi pravokotnimi stolpi, postavljenimi vsakokrat približno v osi zunanji fasad. Utemeljen je sum, da gre za fiktivno podobo objekta, bolje za projekt njegove času ustrezne modernizacije, ki ni bil nikoli realiziran.

Današnja zasnova ima v tlorisu obliko skoraj pravilnega kvadrata, ki ga oblikuje obzidano dvorišče s cisterno in

dvonadstropnim stanovanjskim traktom na severni strani, vhodnim stolpičem z gotskim portalom na zahodni strani in pritličnim pomožnim poslopjem na vzhodni strani. K stanovanjskemu traktu se na severni strani prislanja enako visok stolpič s pravokotnim tlorisom. Najzanimivejši je stanovanjski trakt. Razvrstitev prostorov v njegovem pritličju je simetrična. Veliki kletni prostor na zahodni strani, ki v primerjavi s prvotno enakim prostorom na vzhodni strani ni predelan, ima še ohranjen lesen poznogotski strop, ki ga na

sredi opira gotsko oblikovan lesen steber. Manjši središnji prostor je banjasto obokan. V nadstropjih so opazne razne predelave, avtentična pa je črna kuhinja v prvem nadstropju, ki sega s svetim obokom delno še v 2. nadstropje — na podstrešju je na kuhinjskem dimniku naslikana letnica 1523. Okenske in vratne odprtine na traktu so večidel predelane, vendar tu in tam naletimo na prerezane gotske profile, del oken pa ima preproste lesene okvire. Arkade, ki so jih na dvoriščni strani sekundarno prislonili k traktu, so sprva počivale na okroglih stebrih z nekoliko odebeljenimi bazami in ploščatimi kvadratnimi kapitali s plitko žlebljenim profilom — na enem izmed njih je še razvidna poškodovana letnica 1530 (zadnji dve številki nista zanesljivi). Stebre se pozneje — morda šele v 19. stoletju — iz statičnih vzrokov obzidali (med materialom najdemo opeko in gotske spolije), tako da so dobili značaj slopov.

Stolp, ki se na severni strani prislanja k traktu, je delno zakril stare svetlobne odprtine in so ga k zasnovi prizidali šele v času pozne renesanse. Vhodni stolpič datira v got-

sko dobo zašiljen kamniten portal, ki pa je precej poškodovan. Prostor med vhodnim stolpičem in stanovanjskim traktom je zdaj pozidan, nekdanj pa je bilo tu polžasto stopnišče, ki so ga pozneje nadomestili pod arkadami pozidane stopnice. „Polž“ je v neokrnjeni obliki ohranjen v 2. nadstropju, od koder drži na podstrešje Pomožna stavba, ki se na vzhodni strani prislanja k obzidju, izvira iz novejših dob.

Ohranjeni elementi nam ne omogočajo, da bi Svarcenštajn zanesljivo opredelili v čas pred nastopom renesanse v 16. stoletju. Posamični eminentni gotski stavbni členi (vhodni stolpič s portalom in polžasto stopnišče) so verjetno starejši in utegnejo izvirati iz časa prve omenbe gradu v 14. stol., kastelna zasnova grajskega tlorisa pa, ki bi bila v tem času že tudi vsaj teoretično možna, je v poznejših obdobjih doživela toliko posegov, da so vse eventualne starejše sestavine graščine povsem zabrisane. V stenah zaznane odprtine bodo kdaj pozneje lahko natančneje opredelile starost objekta. O kapeli, ki jo omenjajo viri, ni sledu.

koledar

Petek, 19. september — Konstanca
Sobota, 20. september — Suzana
Nedelja, 21. september — Mateja
Ponedeljek, 22. september — Mavricij
Torek, 23. september — Slavojka
Sreda, 24. september — Nada
Četrtek, 25. september — Uroš

dežurstva

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

19. 9.—21. 9. 1980 — dr. Pirtovšek
22. 9.—23. 9. 1980 — dr. Lazar
24. 9.—25. 9. 1980 — dr. Pirtovšek

ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE

Od 8. do 12. ure v zobni ambulanti
SSZD Velenje, sicer v pripravljenosti na domu:
20. 9.—21. 9. 1980 dr. Anica Plšotnik, Tavčarjeva 19, Velenje

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI VELENJE

od 19. 9. do 25. 9. 1980 — Franc Blatnik, dipl. vet., Velenje, Prešernova 22/e, telefon — 852-253

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE

19. 9. 1980 — dr. Zuber (dnevni), dr. Kopitar (nočni)
20. 9.—21. 9. 1980 — dr. Kralj (dežurni), dr. Prenc (pom. dežurni)
22. 9. 1980 — dr. Pustovrh (dnevni), dr. Hribar (nočni)

mali oglasi

UGODNO PROdam starejši dobro ohranjen pralni stroj Gorenje. Fanika Vrabčič, Velenje, Prešernova 14.

KUPIM peč za centralno kurjavo do 2 leta staro (35000 kcal). Avto-ličarstvo Vihar Bevc 8 a, Velenje. PRIKOLICO TOVORNO za osebni avto kupi Foto Pajk, Velenje, Celjska 47 a.

PRODAM SPAČKA v razdrtem stanju, prevoženih 98.000 km, šasija nova, še ne uporabljena. Naslov v upravi lista. PRODAM več tisoč komadov strešne opeke. Milan Strahovnik, Lokovica 101 b, Šoštanj.

IŠČEM SNAŽILKO za 3 ure dnevn. Naslov v upravi lista. PRODAM osebni avto Hillman HUNTER DL 1500 karavan, letnik 1977, 43.000 km. Arlič, Nazarje 30.

STAREJŠO HIŠO, oziroma vikend s hišno številko v Podpeči blizu Črne prodam. Informacije po telefonu 062-31-413.

VW KOMBI KESON letnik 1965, z rezervnim motorjem prodam ali zamenjam za manjši avto. Vinko Matjaž, Mozirje, tel. 830-096.

petkov večer

Drevi ob 19. uri predavanje »o gorah Nove Zelandije« spremljano z barvnimi diapozitivi. Predaval bo znani alpinist in udeleženec DUŠAN KUČOVEC. Istočasno je možen ogled razstave fotografij, priložnostnih znamk, poštinih žigov in korespondence od Triglava do Himalaje, ki bo odprta do 3. oktobra 1980.

kino

REDNI KINO VELENJE

19. 9. — petek ob 18. in 20. uri
MELODIJA ZA LJUBEZEN — nemški erotični — FILM JE ZA MLADINO NEPRIMEREN!; režija: Hubert Frank; igrata: Melody Brian, Sascha Hehn

20. 9. — sobota ob 18. in 20. uri
MELODIJA ZA LJUBEZEN — nemški erotični

21. 9. — nedelja ob 16. uri
OTROŠKA MATINEJA — MOJ PRIJATELJ SLON — ameriški otroški; režija: M. A. Thirumugam

21. 9. — nedelja ob 18. in 20. uri
MELODIJA ZA LJUBEZEN — nemški erotični

22. 9. — ponedeljek ob 18. in 20. uri
BAGDATSKI LOPOV — angleški avanturistični; režija: Clive Donner; igrata: Kabir Bedi, Terence Stamp

23. 9. — torek ob 18. in 20. uri
DAN VELIKIH VALOV — ameriški; režija: John Milius; igrata: Jan-Michael, Vincent Gary Busey

24. 9. — sreda ob 18. in 20. uri
SINOVI VELIKE MEDVEDKE — nemški vestern; režija: Jozef Man; igrata: Gojko Mitić, Role Rener

KINO DOM KULTURE VELENJE

21. 9. — nedelja ob 10. uri
OTROŠKA MATINEJA — MOJ PRIJATELJ SLON — ameriški otroški

22. 9. — ponedeljek ob 20. uri
FILMSKO GLEDALIŠČE DAN VELIKIH VALOV — ameriški; režija: John Milius; igrata: Jan-Michael, Vincent Gary Busey

25. 9. — četrtek ob 20. uri
STRAH IMA HITRE NOGE — francoska krimi-komedija; režija: Gerard Oury; igrata: Pierre Richard, Victor Lanour

KINO ŠOŠTANJ

20. 9. — sobota ob 15.30 uri
OTROŠKA MATINEJA — MOJ PRIJATELJ SLON — ameriški otroški

20. 9. — sobota ob 19.30 uri
AFRIKA EXPRES — italijanski avanturistični; režija: Michele Lupu; igrata: Giuliano Gemma, Ursula Andress

21. 9. — nedelja ob 17.30 in 19.30 uri
BAGDATSKI LOPOV — angleški avanturistični

22. 9. — ponedeljek ob 19.30 uri
MELODIJA ZA LJUBEZEN — nemški erotični

24. 9. — sreda ob 19.30 uri
KAKO POSTANEŠ ŠVICAR — švicarska komedija; režija: Folf Lussy; igrata: Walo Lound, Emil Steinberger

KINO ŠMARTNO OB PAKI

19. 9. — petek ob 20. uri
LEGENDA O KASTERJU — ameriški vestern; režija: Sam Vanamaker; igrata: Wayne Maunders, Robert Simon

21. 9. — nedelja ob 13.30 uri
OTROŠKA MATINEJA — MOJ PRIJATELJ SLON — ameriški otroški

23. 9. — torek ob 20. uri
MELODIJA ZA LJUBEZEN — nemški erotični

gibanje prebivalstva

Matični urad Velenje

Poroke:

Jože SLATINŠEK, roj. 1959, monter ogrev. naprav iz Velenja in Irene POLENEK, roj. 1959, prodajalka iz Velenja

Smrti:

Barbara KOREN, gospodinja iz Pake pri Velenju 53, roj. 1903; Mihael FRIŠKOVEC, upokojenec iz Škal 59, roj. 1912; Ivan MRAVLJAK, upokoj. iz Škal 98, roj. 1923; Matilda GORŠEK, roj. 1913, gospodinja iz Škal 34.

MATIČNI URAD ŠOŠTANJ

Smrti:

Alojz LUSKOVEC, inv. upokojenec, Šoštanj Koroška 35, star 51 let; Zofija STRAHOVNIK, druž. upokojenka, Lokovica 84/a, stara 58 let; Jože SUŠEC, upokojenec, Ravne 48, star 59 let; Leonid RADČENKO, upokojenec iz Celja, Vodnikova 1, star 85 let; Veronika NOVAK, gospodinja, Kavče, 18/a, stara 72 let; Ivan VIŠNJAK, upokojenec, Velenje, Šerčerjeva 12, stara 68 let; Franc Jožef KOROŠEC, upokojenec iz Celja, Linhartova 22, star 79 let.

Miličniki so zapisali

NEPRIMERNA HITROST

Dne, 6. septembra se je zgodila na cesti proti Novemu jasku prometna nesreča, v kateri se je eden od udeležencev huje telesno poškodoval.

Voznik osebnega avtomobila CE 769—91 Anton Uranjek je vozil iz Pesja proti Novemu jasku. Na cesti je ob ustavljenem tovornem avtomobilu stal voznik Jože Urbanc. Ker Uranjek zaradi prevelike hitrosti ni mogel pravočasno ustaviti svojega vozila, je trčil v Urbanca. Pri tem se je le-ta huje telesno poškodoval. Prepeljati so ga morali v slovenjegraško bolnišnico.

NEVEŠČI VOZNIK

Okoli 21. ure se je 11. septembra po cesti iz smeri Šoštanja proti vasi Gorenje peljal voznik kolesa z motorjem Jože Pistrč. V bližini odcepa za novo magistralo ga je zaradi nevešče vožnje vrglo po cestišču. Hudo telesno poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

Adolfa Brložnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, soborcem, bri adirjem, njegovim sodelavcem, sodelavcem družinskih članov, vsem OZD, DPO, DPS in društvom, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, izrazili sožalje in z nami sočustvovali.

Iskrena hvala prim. dr. Alojzu Fijavžu, ki mu je lajšal najtežje dni hude bolezni. Hvala za lepo slovo gasilec, rudarjem—upokojencem, tamburašem, in pevcem DPD Kono-vo, rudarski godbi in vsem govornikom.

Žalujoči: žena, otroci z družinami in ostali sorodniki.

Velenje, Šoštanj, Proseniško 10. 9. 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Ivana Višnjarja

upokojenca

se iskreno zavaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali v težkih trenutkih ob strani, za darovano cvetje in vence ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo DO REK, Gorenje TOZD Štedilniki, DO DOM, RŠC TOZD TO, DO Kino Velenje, Zvezi borcev, društvu upokojencev, častni straži, godbi na pihala, govornikom, stanovalcem Šerčerjeve ulice 8-10-12, bolniškemu osebju Topolšice in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, sinova Janko in Franci z družinama, hčerka Marija z družino, ter ostalo sorodstvo.

Po dolgotrajni bolezni nas je v 47. letu starosti zapustila naša draga mamica, stara mama, hčerka, sestra in teta

Fani Krajnc

iz Velenja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Grošlju za skrb in lajšanje bolečin, tov. Povšetu za poslovilne besede, godbenikom, častni straži in duhovniku za opravljeni obred. Za tolažilne besede in množično spremstvo na zadnji poti vsem najlepša hvala.

Žalujoči: hčerka Milena z družino in ostalo sorodstvo.

SOZD Rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje
DO RUDNIK LIGNITA VELENJE
Kadrovsko-spolni sektor

Velenjski rudarji bijejo v današnji energetske stiski boj za vsako tono premoga. Ker nas pestijo znane kadrovske in proizvodne težave smo se odločili, da za delo v jami

VABIMO K SODELOVANJU ŽE UPOKOJENE RUDARJE

ki se čutijo dovolj sposobni za opravljanje del v jami. Delovne izkušnje, ki so si jih ti delavci pridobili z dolgoletnim delom v rudniku se bodo dobro obrestovale v mladih neizkušenih rudarjih in uspeh ne more izostati.

Rudarski upokojenci, ki vas tako združevanje dela zanima vas vabimo, da se javite v kadrovski službi DO RVL (nad pošto soba 25).

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, matere, sestre, tašče in stare mame

Matilde Goršek

roj. BOROVNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam vestransko pomagali. Zahvaljujemo se kolektivu Gorenja, DSSS, OTK Kuhalni aparati, Promet—Režijsko skladišče ter TOZD Avtopark, ZZB NOV Škale, vsem sodelavcem, sorodnikom, prijateljem, sosedom, govorniku Vlado Miklavžini, dekanu Marijanu Kaku ter kaplanu Francu Dermolu za tolažilne besede in opravljeni obred.

Žalujoči: mož Valentin, sin Branko z družino, hčerki Mici in Ivica z družino, sestra Berta z družino, ter ostalo sorodstvo.

Po dolgotrajni bolezni nas je v 72. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mati, stara mati, sestra in teta

Veronika Novak

iz Kavč 18 a Velenje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter našo drago mamo spremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo družini Drož, zdravstvenemu osebju Smrečnja v Topolšici, dr. primariju Fijavžu, govornikom za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: mož Alojz, hčerki Vera, Fanika in sin Lojze z družinami, ter ostalo sorodstvo.

Smučarska reprezentanca

Gorenje pokrovitelj

Pretekli teden, v četrtek, so naši najboljši smučarji skupaj z vodstvom obiskali sozd Gorenje, ki je prevzel pokroviteljstvo nad našo najboljšo smučarsko selekcijo. Smučarji so prišli v popolni zasedbi, in sicer Bojan Križaj, Boris Strel, Jože Kuralt, Jure Franko, Janez Zibler, Tomaž Cerkovnik, Miro Oberstar in Gregor Benedik. Z njimi so bili še direktor reprezentance Tone Vogrinec, trener Filip Gartner, njegov pomočnik Danilo Vodovnik in kondicijski trener Tomo Koprivnjak ter Janez Kocjančič, predsednik SZS in Dušan Senčar, predstavnik komisije za kvaliteto smučanje.

V prostorih sozda je naše smučarje in njihovo vodstvo pozdravil v. d. predsednik KPO

Gorenje Gregor Švajger, nato pa je s predsednikom smučarske zveze Slovenije Janezom Kocjančičem izmenjal pogodbu o sodelovanju oziroma o tem, da Gorenje prevzema pokroviteljstvo nad našo reprezentanco. V zahvali je Janez Kocjančič dejal, da so pred našimi smučarji sedaj olimpijske igre v Sarajevu in izrekel prepričanje, da se bodo fantje tudi na njih potrudili in tako najbolje potrdili, da je to sodelovanje padlo na ugodna tla.

Smučarji so si nato skupaj z vodstvom z zanimanjem ogledali nekatere tovarne sozda Gorenja, po končanem ogledu pa je Bojan Križaj prejel še „zlato smučko“ Sportskih novosti kot naš najboljši smučar v pretekli sezoni.

Levo krilo gostov je takole izenačil 15. minut pred koncem

Nogomet

Doslje najslabše sojenje

V drugi zvezni nogometni ligi zahod so odigrali že peto kolo. Nogometaši velenjskega Rudarja so v njih osvojili polovičen izkupiček možnih točk, saj jih imajo trenutno pet. Prva štiri kola so potekala tako, kot so načrtovali na začetku prvenstva, v nedeljskem prvenstvenem srečanju proti Dinamu iz Vinkovcev pa so se morali zadovoljiti na domačem igrišču le s točko, čeprav so pričakovali in tudi napovedovali dve.

Dinamo je prišel v Velenje kot trenutno vodilna ekipa v ligi-to mesto so po nedeljskem neodločenem rezultatu Vinkovčani tudi zadržali — vendar pa s svojo igro tega niso upravičili. Nasprotno. Domači nogometaši so zamudili veliko priložnost, da si izboljšajo gol razliko, žal, pa so strelci tudi tokrat potrdili, da ne znajo izkoristiti niti pravih stoodstotnih priložnosti za zadetek.

Rudar je povedal že v 21. minuti po lepi akciji, v kateri je sodelovalo več igralcev. Rusmir je podal žogo Dubovini, ta mu jo je vrnil, nato Rusmir je takoj streljal, vratar Dinama je bil že premagan, vendar je eden izmed obrambnih igralcev gostov zaustavil žogo na sami gol črti. Odbila se je kratko do Antonijeveča, ki je na to brez težav zatresel mrežo gostov. Ta zadetek je igralcem Rudarja vili novih moči, goste so povsem potisnili v obrambo, nevarnosti pred njihovimi vrati so se vrstile kot na traku, vendar domači igralci niti ene niso znali kronati z zadetkom. Tako se je nadaljevalo do 75. minute, ko so gostje iznenadili Rudarja, pa tudi gledalce. Na desni

strani je dobil žogo njihov srednji napadalec Tunjič, jo poslal pred gol, kjer je njihovo levo krilo Halilović za trenutek ušel Rudarjevemu obrambnim igralcem in poslal žogo v mrežo. Purač, ki do tistega trenutka ni imel nobenega pravega dela, je bil nemočen. Po izenačujočem zadetku so gostje zaigrali nevarneje, vendar so si tudi igralci Rudarja ustvarili nekaj nevarnih priložnosti. V 75. minuti pa je sodnik Smajič iz Tuzle napravil največjo napako, ker ni dosodil čiste enajstmetrovke nad Dubovino, katerega so gostje nepravilno zaustavili v njihovem kazenskem prostoru. Čeprav so si igralci Rudarja sami krivi, da niso premagali v nedeljo slabega Dinama — nevarnih priložnostih za to je bilo več kot dovolj, pa je treba reči, da smo tokrat videli v Velenju doslje najslabše in pristransko sojenje v korist gostov. S takšnimi odločitvami je sodnik seveda, vlivaj nervozo v igro domačih igralcev, kar je verjetno tudi vplivalo, da so bili pri akcijah preveč nezbrani. Poleg že omenjene nedosojene enajstmetrovke, je sodnik razveljavil tudi zadetka Kikiča in Rusmirja, čeprav sta bila po mnenju mnogih povsem pravilna. Kot smo zvedeli, je sodnik od kontrolorja dobil negativno oceno.

V nedeljo gostujejo velenjski nogometaši v Mariboru. Stajerski derbi bo gotovo pritegnil veliko gledalcev in igralci Rudarja prav gotovo ne bodo ostali brez svojih navijačev. Za to bo poskrbela tudi njihova uprava, saj bo organizirala brezplačen prevoz z avtobusi v Maribor.

Tudi tokrat Hrastnik

Nogometaši Elkorja so tokrat prikazali slabo in nepovezano igro, kljub temu pa so uspeli streti odpor žilavih in borbenih gostov. Igralci Dravinje so bili ves prvi polčas boljši nasprotnik, premoči pa zaradi dobrih obramb domačega vratarja niso uspeli kronati z zadetkom. Domačini so imeli izredno priložnost, vendar je Ermenec z neposredne bližine zgrešil povsem prazna vrata.

V nadaljevanju je postala igra še bolj nervozna in na trenutke celo groba, k vsemu pa je z nerazumljivimi odločitvami svoje prispeval še sodnik, ki je oškodoval tako domačine kot goste, predvsem pa razburil duhove med gledalci. Domače je povedel v vodstvo iznajdljivi srednji napadalec Hrastnik, kmalu za tem pa se je izkazal še domači vratar, ki je zadržal strel z bele točke. Končni rezultat je postavil Hrastnik, ki se je v gneči ponovno najbolje znašel in nekaj sekund pred koncem dosegel še svoj drugi zadetek. Za ekipo Elkorja so igrali: Pusovnik, Brezovnik, Petrin, (Tratnik), Zunter, Zeleznik, Vezočnik, Skok, Zver, (Benetek), Hrastnik, Kopusar, Ermenec.

I. P.

Rokomet

Že drugi poraz

Rokometašice Velenja so tudi po drugem kolu v novem prvenstvu brez točk. Pred tednom dni so gostovale v Borovu in izgubile srečanje z novinkami v ligi ne pričakovano visoko, saj je bil rezultat kar 22:11 (11:6) za domačo ekipo. Skorajda neverjetno je, da Velenčanke sedaj igrajo tako slabo, saj so v prijateljskih tekmah v pripravah na tem prvenstvu pokazale resnično dobro igro in to proti zelo težkim nasprotnicam.

Upamo, da bodo dekleta le uredile svoje vrste in že v jutrišnjem srečanju v Rdeči dvorani ob 19. uri proti ekipi INE iz Siska nekoliko popravile slab vtis prvih dveh kol.

Še vedno neporaženi

Nogometaši Šmartnega nadaljujejo uspešne igre v tem prvenstvu. Po treh kolid so še vedno neporaženo moštvo, saj so se tudi z nedeljskega gostovanja v Izoli vrnili s točko.

Tekma v Izoli je bila dokaj nervozna, na trenutke celo zelo groba. K takšnemu stanju na igrišču je s svojimi odločitvami pripomogel tudi sodnik Vogrinec iz Kamnika. Podelil je kar pet rumenih kartonov, in sicer trem domačinom in dvema igralcem Šmartnega. Priložnosti za zadetek je bilo dovolj na obeh straneh, vendar se niso strelci obeh ekip najbolje znašli.

Za Šmartno so igrali: P. Podgoršek, Bajc, Aljaž, A. Podgoršek, Omladič, Podvratnik, Francež, Zalik, Hren, Prašnikar, Kopusar (Hudarin).

Atletika

Uspešni starti pionirjev

Letošnjega območnega pionirskega prvenstva 9. septembra v Velenju se je udeležilo okrog 130 mladih atletov iz osnovnih in srednjih šol. Pogrešalimo udeležbo iz Šmartnega, Soštanja in velenjske gimnazije.

Program disciplin je bil izredno pester, saj so bile na sporedu tudi tehnične in metalske discipline.

Najuspešnejša je bila ekipa osnovne šole V. Vlahovič, od srednješolcev pa so več zmag odnesli dijaki RSC, katere je zavzeto vodil prof. Sinkovec.

Po tekmovalju je selektorska komisija izbrala najboljše, ki bodo zastopali velenjsko pionirsko atletiko na republiškem prvenstvu v Mariboru.

Zmagovalci — pionirke — 80 m ovire: I. Polona Cesar, 14,0. V. Vlahovič; višina: Alenka Kos, 130 cm. V. Vlahovič; 100 m: Jasmina Majhen, 13,2. G. Šilih; met diska: (1 kg): Mateja

Ježovnik, 19,80 m. A. Aškerc; 300 m: Jasmina Majhen, 44,4. G. Šilih; daljina: Mateja Oblišar, 47,2 cm. V. Vlahovič; 600 m: Marjana PETERNES, 1. 59,6. V. Vlahovič; met kopja (600 gr): Mateja Globačnik, 20,47 m. V. Vlahovič; suvanje krogle (3 kg): Mateja Ježovnik, 9,54. A. Aškerc; 4 x 100 m: V. Vlahovič, Učakar, Dušak, Cesar, Oblišar, 55,9.

Pionirji — 80 m ovire: Vlado Molnar, 13,9 RSC; suvanje krogle: (5 kg): Robert Tomic, 12,47 m. A. Aškerc; 100 m: Tone Založnik, 12,2. M. P. Toledo; daljina: Igor Kolenc, 53,1 cm. RSC; met diska (1 kg): Izotok Puc, 27,89 m. G. Šilih; 300 m: Tone Založnik, 40,1. M. P. Toledo; višina: Robert Tomic, 150 cm. A. Aškerc; 600 m: Martin Dušič, 1,43. I. RSC; 1000 m: marjan Murgelj, 3,067. RSC; met kopja (600 gr): Zvonko Kozeljnik, 33,69. Elektro g. šolski center Maribor; 4 x 100 m: RSC Velenje, 51,6.

Majhen in Ježovnikova najuspešnejša

Na republiškem pionirskem atletskem prvenstvu v Mariboru so tekmovala tudi mladi atleti iz Velenja. Žal, letos niso uspeli osvojiti nobenega republiškega naslova. Velja pa pripo-

mniti, da jih večina ostane v pionirskih vrstah še drugo tekmovalno sezono.

Najvidnejše uvrstitve: pionirke: 100 m — Jasmina Majhen, 13,2. 2. mesto; Mateja Oblišar, 13,7. 7. mesto; disk — Mateja Ježovnik, 24,22. 3. mesto; 300 m — Jasmina Majhen, 43,1. 4. mesto; krogla — Magda Skledar, 9,85. 4. mesto; Mateja Ježovnik, 9,45. 5. mesto; štafeta 4 x 300 m, 3,06,7. 4. mesto (Majhen, Cesar, Oblišar, Učakar); pionirji: 100 m — Tone Založnik, 12,1. 7. mesto; 300 m — Tone Založnik, 39,6. 6. mesto;

krogla — Robi Tominc, 10,90. 7. mesto.

S. B.

Kegljanje

Dober nastop

Spominskega turnirja v Storah pretekli teden so se udeležili tudi kegljači soštanjskega Partizana. Čeprav so nastopili oslabiljeni, so osvojili drugo mesto. Rezultati: Celje—904 podrtih kegljev, Soštanj—809, Hmezd 806, Kovinar Store 781 in Ingrad Celje 773.

Streljanje

Grobelnik najboljši

V nedeljo je bilo na občinskem strelišču v Mozirju občinsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško serijske izdelave, ki je obenem štel kot kvalifikacija za republiško prvenstvo. V ekipni in posamični konkurenci so bili daleč najboljši tekmovalci mozirске osnovne strelske organizacije.

Ekipno sta bili najboljši prva in druga ekipa Mozirja, tretji pa so bili strelci iz Rečice. Med posamezniki so prva štiri mesta, ki pomenijo tudi uvrstitve na republiško prvenstvo, osvojili mozirski strelci. Prvi je bil Grobelnik (321 krogov), pred Poličnikom (311), Acmanom (305), in Gradičem (1304).

J. P.

Vročih poletnih dni je konec, vse bolj se približuje jesen. Prostilni dni in popoldnevi ne moremo več preživljati na bazenih. Mnogi so se zato odločili, da čas preživijo drugače. Prav prijetno se je sprehoditi po gozdu, pobrskati med listjem, kjer kot pravijo gobarji kar »mrzoli« goba. Žal, od gobarjev ni moč izvedeti, kjer so tisti gozdovi, toda nekje gotovo so. O tem prita tudi gornji posnetek.

Seveda pa velja ob tem tudi opozorilo: nabirajte samo gobe, ki jih dobro poznate. Vsaka napaka vas lahko stane življenje.

Dve smrtni žrtvi

Malomarnost strojevodje

Konec tedna je bil za delavce postaje milice Velenje res črn, saj sta se isti dan zgodili kar dve nesreči, ki sta terjali smrt dveh udeležencev.

V petek, 12. septembra se je okoli 22. ure in 50 minut zgodila na zavarovanem železniškem prehodu v Šmartnem ob Paki huda prometna nesreča, ki jo je zakrivila malomarnost strojevodje.

Voznica osebnega avtomobila CE 977—49 Stefanija Ledinek je vozila po cesti iz smeri Šmartnega ob Paki proti Paški vasi. Ko je pripeljala do železniškega prehoda v Šmartnem ob Paki, so bile zapornice dvignjene in tudi signali niso opozarjali na prihajajoči vlak. V trenutku, ko je pripeljala na železniške tire, je iz smeri Soštanja pripeljal motorni vlak, ki ga je upravljaval Anton Slatinšek iz Celja. Predni del lokomotive je zadel v osebni avtomobil. Pri trčenju se je Ledinekova tako poškodovala, da je na kraju nesreče umrla.

Na kraj nesreče so prihiteli tudi delavci postaje milice in ugotovili,

da je bil strojevodja Slatinšek opozorjen na pokvarjene zapornice. V potnem nalogu pa je bilo še zapisano, da mora pred tem prehodom ustaviti. Njegova malomarnost je torej botrovala še eni žrtvi cestnega prometa.

Nepravilno prehitevanje

12. septembra se je v jutranjih urah zgodila na regionalni cesti v Paki pri Velenju huda prometna nesreča, ki je terjala človeško življenje voznika motornega kolesa.

Iz smeri Celja proti Slovenj Gradcu je vozil voznik osebnega avtomobila LJ 201—870 Anton Vovk. V desnem ovinku v kraju Paka pri Velenju ga je začel prehitevati voznik motornega kolesa CE 24—021 Jože Lemež, in sicer v trenutku, ko je iz smeri Slovenj Gradca pripeljal voznik tovornega avtomobila KP 722—06 Viktor Pekošak iz Kopra. Čeprav je le-ta z vozilom močno zaviral in se umikal skrajno desno, nesreče ni mogel preprečiti. Poškodbe Jožeta Lemeža so bile tako hude, da jim je na kraju nesreče podlegel.

Bridge

Člani bridge kluba vabijo vse, ki se zanimajo za to vrsto miselne rekreacije, da se udeležijo tečaja za začetnike. Začet se bo 22. 9., ob 17. uri v Domu učencev. Tečaj bo brezplačen.

Med ogledom elektronike je Gregor Švajger smučarjem podelil tudi gorenjske ure

O ponovni ureditvi trim steze

Bo bolje služila namenu?

Možnosti za dnevno, tedensko ali mesečno načrtovanje prekretnosti dejavnosti je zares veliko. Program lahko zajema vsak dan na primer gimnastične vaje, ki jih delamo doma, v telovadnici ali na prostem. V enem dnevu lahko napravimo krajši izlet, drugi dan je na vrsti namizni tenis in plavanje, tretji dan odbojka ali kolesarski izlet ali »delo« na trim-stezi.

Zakaj trim-steza? Poleg tega, da nam omogoča gibanje na prostem v naravnem okolju, čistem zraku, so posamezne postaje oziroma vaje za okrepitev mišic rok, ramenskega obroča, za povečanje in ohranjanje gibljivosti v ramenskih sklepih, za krepitev trebušnih in prsnih mišic, ter hrbtenice mišičja. Vaje za povečanje in ohranjanje gibljivosti hrbtenice, ob tem pa ne moremo zanemariti krepitev mišic nog in kolčnega obroča, poleg tega pa se zaradi kombiniranega gibanja (hoja, tek) krepi tudi funkcionalna sposobnost dihalnega sistema. Z enakomernim vključevanjem in ne pretiravanjem, s tempom, ki je za naš organizem primeren in z redno aktivnostjo bomo dosegli, da bomo sprostil in odpravili živčno in duševno utrujenost, odkrili ugodja, kjer ob igrivem in tekmovalnem gibanju odkrivamo vrednosti človeka.

Sportna rekreacija postaja kot sestavni del telesne kulture s pravico in potreba delovnega človeka in ima izjemno pomen, saj ohranja in razvija njegove zdravstvene, delovne in obrambne sposobnosti, povečuje produktivnost in dohodek, pomaga dobro porabiti prosti čas, spoznavanja ljudi ter razvijati bratstvo in enotnost. Ni dvoma, da bi se človek moral, če si hoče

ohraniti sposobnosti, zdravje in dobro počutje, ukvarjati s športno rekreacijo v vseh obdobjih svojega življenja. To pa velja še posebno za čas, ko začne posamezni funkcionalni sistemi in podskladi slabše delovati, s tem se postopoma zmanjša sposobnost prilagajanja med delom in v življenju sploh. Znano je, da z redno in načrtovano dejavnostjo na področju športne rekreacije lahko bistveno upočasnimo procese zmanjševanja funkcionalnih in delovnih sposobnosti (staranje). Ta proces zaviranja je odvisen od več dejavnikov. Med temi imajo pomembno vlogo pogostost ukvarjanja s posameznimi športnorekreacijskimi dejavnostmi, njihove pravilne vsebinske izbire in pravilna odmera ali določanje stopnje obremenitve med vadbo. Omeniti moramo, da bomo v nadaljevali uvedli v prakso enkrat mesečno zdravstveno kontrolo na trim stezi. Občane bomo o datumi kontrole na trim stezi pravočasno obveščali. Poleg tega pa pripravljamo tudi program športno-rekreacijskega kartončka za občane, kjer bo vsak sam lahko zasledoval svojo aktivnost iz izboljšanja psihofizičnih lastnosti.

Pričakujemo, da bodo ta objekt koristili vsi tako naši najmlajši, kot tudi starejši občani, ter klubi in društva v upanju, da bo ta vsaj nekaj let ohranil novo podobno, kljub temu, da so nekateri posamezniki že v fazi prenavljanja namerno poškodovani nekaj priprav.

Pričakujemo, da bosta zavest in samozaščitna aktivnost vsakega občana zadosten razlog, da bo trim steza služila svojemu namenu.

Pred rhodom na obnovljeno trim stezo